

VADÁSZ VANDA* – GÁRDOS-OROSZ FRUZZSINA**

ALKOTMÁNYÉRTELMEZÉS A RENDES BÍRÓSÁGOK ÉS AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG GYAKORLATÁBAN A BÍRÓI KEZDEMÉNYEZÉSEK TÜKRÉBEN

1. A VIZSGÁLÓDÁSI KÖR

Amikor az Alkotmánybíróság tevékenységét vizsgáljuk, alaptételként szögezzük le, hogy az valamennyi funkciója gyakorlása során alkalmazza és értelmezi az Alaptörvényt. Ezt a bírói kezdeményezések esetében eredeti jellegadó tevékenysége, a normakontroll gyakorlása útján teszi. Ennek során „rendezi a felmerült normakonfliktust, biztosítja a jogalkotás alkotmányhoz kötöttségét, illetőleg a jogalkotás során keletkező alkotmányos-legalitási problémák megoldását, a jogalkotás korrekcióját”.¹ Más szavakkal: értékeli a bíróság előtti eljárásban alkalmazandó jogszabály jogrendszerbe illeszkedését. Mindezek mellett a bírói kezdeményezés esetében feladat, hogy az Alkotmánybíróság a konkrét ügy körülményeinek a figyelembevételével végezze el a normakontrollt, hiszen az alkotmányossági kérdés egy meghatározott tényállás keretei között merül fel.²

Az Alkotmánybíróság konkrét hatásköreinek vizsgálatánál figyelemmel kell lenni azokra a változásokra, amelyek 2012. január 1-jétől léptek hatályba és változtatták meg az 1989 óta jellemző struktúráját. Az Alaptörvény, illetve az *Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény* (Abtv.) hatálybalépésével ugyanis az Alkotmánybíróság tevékenységének súlypontja az absztrakt normakontrollról az egyedi normakontrollra tevődött át. A bírói kezdeményezés szerepe tehát megnövekedett.³ Ez a változás önmagában is hatással lehet a bírói kezdeményezések elbírálásával kapcsolatos módszertan meghatározására, még akkor is, ha a bírói kezdeményezésre vonatkozó szabályok a normaszöveg szintjén nem változtak meg.

A tanulmány célja annak vizsgálata, hogy a fent említett változás, melynek dogmatikai és jogszabályi alapjait a jogirodalom kimerítően elemezte, milyen hatást gyakorol az Alkotmánybíróság és a rendes bíróságok közötti kapcsolatra. Kiindulópontunk

* Tudományos segédmunkatárs, MTA TK JTI.

** Tudományos főmunkatárs, MTA TK JTI; egyetemi docens, NKE.

¹ PETRÉTEI József: *Az alkotmányos demokrácia alapintézményei* (Budapest–Pécs: Dialóg Campus 2011) 370.

² A Kúria „Az Alaptörvény követelményeinek érvényesülése a bírósági ítélkezésben” Joggyakorlat-elemző Csoportja: *Az Alaptörvény követelményeinek érvényesülése a bírósági ítélkezésben. Összefoglaló vélemény. lb.hu/sites/default/files/joggyak/alaptorveny_osszefoglalo_velemenypdf 22.*

³ KALAS Tibor: *Az Alkotmánybíróság döntéseinek következményei a rendes bírósági eljárásra. Alkotmánybírósági Szemle* 2013/1. 118.

az a tézis, hogy a rendes bíróságok az Alkotmánybíróságtól mind szervezeten, mind funkciójukat tekintve elkülönülnek, s főszabály szerint a rendes bíróságok az egyedi ügyekben döntenek, míg az Alkotmánybíróságnak eltérő a központi funkciója.⁴ Nem kérdéses, hogy az Abtv. 26. §-a szerinti alkotmányjogi panasz, illetve a bírói kezdeményezés esetén is klasszikus alkotmánybírói normakontroll funkcióról beszélhetünk, annak ellenére, hogy az Alkotmánybíróság a konkrét jogszabály egyedi ügyben történő alkalmazásáról (vagy inkább: „nem alkalmazásáról”) is dönt.⁵ A 2012 előtti időszakban a két szervezet hatáskörét tekintve világosan elkülönült. A legutóbbi reformok következményeképp a két intézmény közti kapcsolat, hatáskörmegosztás azonban összetettebb kérdéssé vált, az Alaptörvény horizontális hatályának⁶ előtérbe kerülésével.

Elemzésünkben ennek megfelelően a 2012. január 1-jét követően benyújtott, Abtv. 25. §-a szerinti bírói kezdeményezéseket vizsgáljuk abból a szempontból, hogy milyen módon alakul az egyedi ügyekben felmerülő alkotmányossági kérdések megítélése a rendes bíróságok, illetve az Alkotmánybíróság asztalán. Megvizsgáljuk, mely típusú ügyeket illetően mutatkozik az értelmezést illető egyetértés, esetleg eltartás a két alkotmányos intézmény között, mely bíróságok élnek gyakran a bírói kezdeményezés eszközeivel, illetve mely alaptörvényi rendelkezések érintettek a normakontroll-eljárásban, és hogyan alakul ezek sérülékenysége a gyakorlatban.

Vizsgálatunk során választ keresünk arra a kérdésre, hogy miként viszonyul az Alkotmánybíróság a konkrét ügy körülményeihez, amellyel kapcsolatban a bíróság a normakontrollt kérelmezi, valamint kiemelt figyelmet fordítunk az alkalmazási tilalom mint önállóan kérelmezhető jogkövetkezmény, illetve az alkotmányos követelmény megállapításának alakulására.

Tanulmányunk három egységre bontható, a vizsgálódás jellege és mélysége szerint. Rövid elméleti alapozást követően az első egység az utóbbi öt évben benyújtott bírói kezdeményezéseket kvantitatív módszerrel elemzi. Ez a rész az Alkotmánybíróság által az említett időszakban közzétett ügyeket vizsgálja, előre meghatározott kritériumok szerint. Ennek eredményeként a bíróságok kezdeményező hajlamáról, valamint azon ügyek típusáról kívánunk számszerű következtetéseket levonni, melyek gyakran felmerülnek az eljárás apropójaként. Nem utolsósorban a támadott alaptörvényi szakaszok jellegével kapcsolatban vonjuk le következtetéseinket. A vizsgálat következő szintjén górcső alá vesszük azon ügytípusokat, melyekben jellemzően szükségét látták a bíróságok az Alkotmánybíróság „közbenjárásának”, felismerve az alkotmányossági problémát, az esetleges alaptörvény-ellenességet, és bemutatjuk e „párbeszéd” kimenetelét.⁷ Ennek körében összegyűjtjük a bíróságok érvelésének jellemző vonásait és felderítjük, hogyan viszonyul az érvek-

⁴ BRAGYOVA András: „Az alkotmányjogi panasz fogalma” in DEZSŐ Márta – KUKORELLI István (szerk.): *Ünnepi kötet Sári János egyetemi tanár 70. születésnapja tiszteletére* (Budapest: Rejtjel 2008).

⁵ BALOGH Zsolt: „Az Alkotmánybíróság közjogi helyzete” *Alkotmánybírói Szemle* 2011/1. 72–82.

⁶ GÁRDOS-OROSZ Fruzsina: *Alkotmányos polgári jog?* (Budapest: Dialóg Campus 2011).

⁷ Az eljárást azért nevezhetjük párbeszédnek, mert alapvető jelentőségű az indítványozás, tehát az, hogy a bíróság úgy ítélje meg, hogy alaptörvény-ellenes jogszabállyal van dolga. Az AB eljárását követően pedig a labda ismét az ügyet felfüggesztő bíróságnál van.

hez az Alkotmánybíróság. Végül az elemzés legmélyebb rétegében arra keressük a választ, hogy dogmatikailag hogyan ragadható meg az Alkotmánybíróság tevékenysége a normakontroll és a konkrét ügy szövedékében. Ennek hatékony szemléltetése érdekében egy nagy jelentőségű, tipikus eset mint „mintapéllda” elemzésével derítjük fel azokat a különbségeket, melyek az egyszerű normakontrollhoz képest felfedezhetők az Alkotmánybíróság módszerében, hozzáállásában – ha megfigyelhető ilyen. E fogalmi-logikai legmélyebb rétegnél szükséges kitérni a normakontroll általános módszereinek alakulására (szükségesség-arányosság teszt alkalmazása), valamint ennek a konkrét ügyben történő megjelenésére.

1.1. FOGALMI ALAPOZÁS: BÍRÓI KEZDEMÉNYEZÉS – UTÓLAGOS KONKRÉT NORMAKONTROLL

Bírói kezdeményezést az Abtv. 25. §-a szerint az ügyben eljáró bíró nyújt be az Alkotmánybíróságnál, ha észleli, hogy az előtte folyamatban lévő ügyben alkotmányellenes jogszabályt kellene alkalmazni. Ebben az esetben az eljárást felfüggeszti és az Alkotmánybírósághoz fordul.

Az utólagos normakontroll körében Magyarországon 2017-re a legnagyobb volumenben a bírói kezdeményezések jelennek meg később érdemi határozatként. A bírónak az absztrakt utólagos normakontroll-eljárások elapadása mellett kiemelt felelőssége lett az alkalmazandó jogszabályok alapos alkotmányossági monitorozása, hiszen az állam oldaláról az egyes ügyekben eljáró bírók tartották meg egyedül aktivitásukat az alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésében a 2012–2017 közötti időszakban. Ez azt jelenti, hogy töretlen görbe szerint évente kb. 60-70 tárgykörben érkezik konkrét ügyszöveghez kapcsolódó normakontrollra irányuló bírói kezdeményezés az Alkotmánybíróságra. Itt is elmondható, hogy a szám nem tükrözi az indítványok növekedésével a 2010 utáni jogalkotási dömpinget, és a jogalkotás gyenge minőségére sem reagál.

Sok jelentős ügy került azonban az Alkotmánybírósághoz bírói kezdeményezés útján. Az ügyek jellegének szemléltetése céljából itt négy határozatot említenénk meg. Az úgynevezett semmisségi törvény megsemmisítését bírók kezdeményezték⁸, ám az indítványokat az Alkotmánybíróság elutasította. A fogyasztóikölcsön-szerződések átszabályozásának alkotmányosságáról („devizahiteles ügyek”) első körben szintén bírói indítványra döntött az Alkotmánybíróság, az indítványokat elutasító tartalommal.⁹ Az Alkotmánybíróság a halmazati büntetés súlyosításáról (három csapás) 2014-ben hozott határozatában megállapította, hogy a legalább három, személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetése esetén alkalmazandó szigorúbb halmazati büntetékiszabási rendelkezés alaptörvény-ellenes, ezért a *Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény* 81. § (4) bekezdését hatálybalépésére (2013. július 1-jére) visszaható hatállyal megsemmisítette.¹⁰ A 20/2013. (VII. 19.) AB határozatot is meg kell említenünk továbbá, amelyben az Alaptörvény XII. cikkének sérelmét állapította meg az Alkotmánybíróság és meg-

⁸ 24/2013 (X. 4.) AB határozat.

⁹ 34/2014. (XI. 14.) AB határozat.

¹⁰ 23/2014. (VII. 15.) AB határozat.

semmisítette a jogszabályt, definiálva a foglalkozás szabad megválasztásához való jog alapjogi státuszának tartalmát.

A decentralizált alkotmánybíráskodás gondolatát a rendes bíróságok korábban mindig elutasították az Alkotmány alapján; a Legfelsőbb Bíróság LB K6D 2010. 184. számú döntése például egyértelműen kifejtette, hogy még a peres feleknek a bírói kezdeményezésre vonatkozó indítványa elutasítását sem indokolhatja, mert az elkerülhetetlenül alkotmányértelmezést jelentene, és ezzel a bíróság túllépné a hatáskörét. Emellett az az aggály is megfogalmazódott, hogy a bírói kezdeményezés indokolásakor, annak állításával, hogy az alkalmazandó jogszabály alkotmányellenes, a bíró óhatatlanul is az egyik peres fél érdekében jár el. A korábbi szabályozás továbbá nem tartalmazott határidőt a bírói kezdeményezések elbírálására, így az ügy elhúzódásától is tarthattak a bírók az elutasítással járó presztízsveszteség és a pluszmunka mellett. Mindezek az aggályok csökkentették és a mai napig csökkentik a bírói kezdeményezésre vonatkozó kedvet, és az új szabályozási környezet a számok tanúsága szerint nem sokat változtatott ezeken a tendenciákon annak ellenére, hogy kötetünk egy másik tanulmányából¹¹ kiténik, hogy az alkotmányértelmezési hajlandóság növekszik a horizontális hatály alaptörvényi szintű megjelenésével.

1.2. NEMZETKÖZI VISZONYLATBAN MEGFIGYELHETŐ TENDENCIÁK

A rendes bíróságok és az alkotmánybíróóság kapcsolatát és az ezzel kapcsolatban külföldön és nemzetközi viszonylatban felmerülő tendenciákat, aggályos pontokat mutatja be Maartje de Visser *Constitutional Review in Europe* című átfogó igényű művében.¹² Érdemes összefoglalni a De Visser által feltárt összefüggéseket, hiszen ezek tanulságul szolgálhatnak a két szerv kapcsolatát illetően hazai viszonylatban is.

Azokban az európai országokban, amelyekben az alkotmánybíróisági funkciókat nem a rendes bíróságok végzik, különböznek az alkotmánybíróisági és a rendes bíróságok által gyakorolt hatáskörök az alkotmányértelmezésben. Ezek azonban mégsem különülnek el teljesen, szükségszerűen létezik egyfajta kapcsolódás a két alkotmányos intézmény feladatainak eloszlása között. Ilyen kapcsolódásnak tekinthető a bírói kezdeményezés lehetősége is, mely mindenhol azt a jelentést hordozza magában, hogy a rendes bíró a konkrét ügygel, az alapul fekvő szabályozással kapcsolatos alkotmányossági aggályai-val az alkotmánybíróisághoz fordulhat. Ebben a körben problémás pontnak tekinthető a gyakorlatban az a tény, hogy adott esetben komoly nehézséget okozhat a bírónak eldönteni azt, hogy az alkotmánybíróóság hatáskörébe tartozó, alkotmányossági vizsgálatot igénylő, vagy pedig a saját feladatkörébe tartozó, „egyszerű” alkotmánynak megfelelő törvényi értelmezést igénylő kérdéssel van dolga.¹³

¹¹ ZÓDI Zsolt – LŐRINCZ Viktor – GÁRDOS-OROSZ Fruzsina: Az Alaptörvényre, az AB határozatokra történő hivatkozás változása 2012 óta a rendes bíróság határozataiban – kvantitatív és kvalitatív analízis ügycsoportos eredményekkel.

¹² Maartje DE VISSER: *Constitutional Review in Europe – A Comparative Analysis* (Oxford: Hart Publishing, 2014) 377–392.

¹³ Lásd DE VISSER (12. l.) 377.

A bíróságok és alkotmánybíróságok között szükségszerűen fennálló feszültségnek – amely a hatáskörök érintkezéséből ered, és amelynek tudatos kezelése a két szerv sikeres együttműködését eredményezi – számos kiváltó tényezője van. Az egyik megkerülhetetlen tényező az alkotmánybíróságok összetételének alakulása. Belgiumban, Németországban, Olaszországban és Spanyolországban az alkotmánybírák nagy részét a magasabb szintű rendes bíróságokról delegálják, vagy legalábbis a szoros együttműködés biztosított. Ezekben az országokban a két szerv harmonikus együttműködése figyelhető meg. A másik fontos tényező az alkotmánybíróságok szerepének általános megítélése. Azok az alkotmánybíróságok, amelyek a demokratikus rendszerváltások szülöttei, az új, illetve megújult alkotmányok védelmezőinek szerepében tetszelegnek, mely szerep maga igazolja a szerv – általában bátrabban gyakorolt – reformáló jellegű, aktivistának is nevezhető szerepkörét. Ez maga után vonja a legfelső bíróságok és az alkotmánybíróság közti feszültebb viszony kialakulását, az alkotmánybíróságok aktív jogértelmező, jogalakító tevékenységéből kifolyólag.¹⁴

De Visser ezen alapvető összefüggések feltárását követően a bíróságok és az alkotmánybíróságok viszonyát jellemző két érzékeny kérdéskört elemez: az alkotmányos követelményeknek megfelelő jogértelmezés-technikáját, valamint az alkotmányjogi panasz intézményének hatását. Mivel az általunk vizsgált bírói kezdeményezéssel kapcsolatban az előbbi a releváns, elegendő annak ismertetése.

Mint az ismeretes, az alkotmánybíróságok és rendes bíróságok közti munkamegosztás arra épül, hogy az előbbi kizárólagosan jogosult az alkotmány autentikus értelmezésére, míg utóbbi az egyéb jogszabályok – követelményszerűen az alkotmánnyal összhangban lévő – törvényes értelmezését, egyedi ügyben való alkalmazását végzi. A gyakorlatban azonban az elméleti megkülönböztetés határvonalai elmosódnak, és az adott ügy sajátosságait figyelembe véve összetett feladatot jelent a bírói hatáskör kiterjedésének meghatározása. Ebből a szempontból érdekes kérdés az alkotmányos értelmezés követelménye. Kiindulópontként azt kell figyelembe vennünk, hogy a rendes bíróságok, mint azt már említettük, kötelesek az alkotmánnyal összhangban értelmezni a jogszabályokat. Ebben a tekintetben maguk is alkotmányértelmező tevékenységet végeznek, hiszen ahhoz, hogy egy jogszabály alkotmánnyal összhangban lévő értelmét és gyakorlatát ki tudják alakítani, nemcsak a kérdéses jogszabállyal, hanem az alkotmány releváns részével kapcsolatos interpretációt is el kell végezniük.¹⁵ Ez az értelmező tevékenység azonban különböző célú, jellegű, mint az Alkotmánybíróságé: „az erga omnes hatályú alkotmányértelmezés monopóliuma az Alkotmánybíróságé, melyet a [legfelsőbb bírói szerv] sem vitat.”¹⁶ A bíróságok ilyen jogszabály-értelmező tevékenységének hátterében De Visser a választással legitimált törvényhozó hatalommal való konfrontáció elkerülésének szándékát tételezi: a bírák ugyanis kialakítják a meghozott jogszabályok olyan értelmezését, mely harmóniában áll a jogszabályi hier-

¹⁴ Lásd DE VISSER (12. lj.) 377–378.

¹⁵ PACZOLAY Péter: „Bevezető gondolatok” in BALOGH Elemér (szerk.): *Az Alkotmánybíróság és a rendes bíróságok – 20 év tapasztalatai* (Szeged: Pólay Elemér Alapítvány 2011) 13. Ezt hangsúlyozza a német és a magyar gyakorlat alapján GÁRDOS-OROSZ (6. lj.) is.

¹⁶ TRÓCSÁNYI László: „Az alkotmánybíráskodás és az igazságszolgáltatás kapcsolatának egyes kérdései” *Alkotmánybírósági Szemle* 2012/1. 68.

archia által megszabott követelményekkel. Ezáltal az adott szabály alkotmánybíróság általi megsemmisítése elkerülhető, a jogrendszer kíméletével¹⁷ a parlamenti többség által elfogadott szabályok életben maradnak és érvényesülnek.¹⁸ E logika mentén haladva érzékeljük az alkotmányos követelmény megállapítása mint alkotmánybírósági hatáskör fontosságát is, melynek koncepciója az előbbtől eltér, de elméleti oldalról közelítve hasonló okfejtésre jutunk. Az alkotmányos követelmény megállapítása mint jogkövetkezmény gyakorlati érvényesülése témakört a tanulmány 2.2.4. b) pontjában mutatjuk be.

A bíró alkotmányértelmező tevékenysége bírói kezdeményezés esetén De Visser szerint is előfeltétel. Hiszen ahhoz, hogy egy jogszabály alkotmánnyal való összhangját kétségbe lehessen vonni, mintegy előfeltételként meg kell állapítani a sérülni vélt alkotmányos rendelkezés értelmét. Ha a magyar Abtv. 25. §-át vizsgáljuk, az egyedi ügyben eljáró bíró abban az esetben függeszti fel eljárását¹⁹ és fordul az Alkotmánybírósághoz, ha az alkalmazni rendelt jogszabály alaptörvény-ellenességét észleli, tehát az alsóbb szintű norma és az Alaptörvény összhangjának hiányát állapítja meg. A bíró feladata az Alkotmánybíróság eljárásának feltételeként annak indokolása, hogy miért tartja az eljárásban alkalmazandó jogszabályt összeegyeztethetetlennek az Alaptörvénnyel, illetve megítélése szerint mely alaptörvényi hely sérülne a jogszabály alkalmazásakor.²⁰ Azon túl, hogy milyen szintű alkotmányossági aggály esetén forduljon az alkotmánybírósághoz a bíró, illetve a probléma behatárolása milyen precizitással várható el tőle, De Visser további divergenciákat hangsúlyoz. Kérdésként merül fel, hogy mennyiben vizsgálja az alkotmánybíróság a folyamatban lévő konkrét ügyet, közelebről az alkotmányossági döntés relevanciáját a konkrét ügyben. Minden kezdeményezést be kell fogadnia, vagy csak azokat, amelyekben a döntése meghatározó lesz az ügy kimenetelére nézve? Szintén eltérő megoldások képzelhetők el az indítványhoz kötöttséget illetően. Kötve van az alkotmánybíróság az indítványhoz, vagy nagyobb mozgástér biztosítása kívánatos, és az alkotmánybíróságnak lehetősége van a vizsgálat célpontjának módosítására?

A külföldi megoldások eltérőek. A spanyol és cseh gyakorlat szigorú a bírói kezdeményezést illetően. Mindkét esetben csak akkor fordulhat a bíró az alkotmánybírósághoz, ha úgy tartja, hogy az adott jogszabály semmilyen úton nem értelmezhető alkotmánykonform módon. A német rendszer kevesebb erőfeszítéssel is megelégszik a bíró részéről, azonban még mindig szigorúnak mondható – a „befogadási gyakorlat” szerint a bírónak előzetesen „komoly törekvést” kell tennie a jogszabály alkotmány-

¹⁷ Lásd TRÓCSÁNYI (16. lj.) 66.

¹⁸ Lásd DE VISSER (12. lj.) 379.

¹⁹ 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról (Pp.) 126. § (1) bekezdés b) pont: a bíróság a peres eljárást felfüggeszti, ha „[...] az Alkotmánybíróságnak a jogszabály, jogszabályi rendelkezés, közjogi szervezetszabályozó eszköz vagy jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítására, továbbá nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló eljárásának [...]” kezdeményezéséről határoz. 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról (Be.) 266. § (1) bekezdés b) pont: A bíróság az eljárást „hivatalból vagy indítványra felfüggeszti, és az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az ügy elbírálása során olyan jogszabályt, közjogi szervezetszabályozó eszközt, illetve jogegységi határozatot kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét vagy nemzetközi szerződésbe ütközését észleli”.

²⁰ Abtv. 52. § (1b) bekezdés.

nyal összeegyeztethető értelmezésének megtalálására. Tendenciaként figyelhető meg Európában az a jelenség, amely a jogszabály magas szintű alkotmányos értelmezését várja el a rendes bírói szervektől és csökkenteni kívánja a bírói kezdeményezések számát.²¹ Mivel Magyarországon a hangsúly az absztrakt normakontrollról az egyedi normakontrollra csak 2012-t követően helyeződött át, a rendes bíróságok számára is sok a járatlan terület, így hasonló, a befogadást illetően szigorú hozzáállás kialakítása Magyarországon nem lenne szerencsés. Kívánatos De Visser szerint a bírói kezdeményezés lehetőségének minél szélesebb körben történő alkalmazásának ösztönzése.

A rendes bíróságok alkotmányértelmező tevékenységével összefüggő további problémás kérdéskört képez az a Magyarországon is megfigyelhető körülmény – folytatja az elemzést De Visser –, hogy az alkotmánybíróság az adott jogszabályi szöveg alkotmányos megfelelőségét illető döntés meghozatala során elsődlegesen a rendes bíróságok „esetjoga” által kialakított interpretációt veszi alapul. Habár az alkotmánybíróság ebben a feladatkörében is absztrakt normakontrollt végez, figyelemmel kell lennie a jogszabály gyakorlati érvényesülésének módjára. Az előbbi kijelentés kétségbevonhatatlan, azonban az alkotmánybíróságokra általában jellemző az a megközelítési mód, hogy ha szükséges, eltérő értelmezéssel ruházzák fel az adott jogszabályt, annak érvényben tartása érdekében. Ezáltal érik el azt, hogy a szabály elhelyezhető legyen a jogrendszerben a politikai szervekkel való közvetlen konfrontáció nélkül is.²² Tehát az alkotmánybíróság inkább megváltoztatja az adott szabály bevett értelmezését, minthogy hatályon kívül kelljen helyezni azt. Ez a viszonyulás szükségképpen hatással lesz a két alkotmányos intézmény kapcsolatára, függetlenül attól, hogy ennek legitím indokai ismeretesek.

Nemzetközi viszonylatban két módszer alakult ki az alkotmányos követelmény megállapításával kapcsolatban – amelynek célja pontosan az volna, hogy az alkotmánybíróság megváltoztassa a vizsgált jogszabálynak korábban a rendes bírói gyakorlatban érvényesülő értelmezését –, mely esetekben csak a technika tér el, az eredmény azonos: az alkotmánybíróság vagy direkt meghatározza a jogszabály értelmezésének lehetséges irányát, amely biztosítja az alkotmánnyal való összhangot, vagy megtilt bizonyos értelmezési formákat. Azokban az országokban, ahol az „élő jog” doktrína jelen van a gyakorlatban (például Olaszország, Lengyelország), az alkotmánybíróság ilyen gyakorlatának, vagyis a fő értelmezési vonaltól eltérő interpretáció kialakításának létjogosultsága visszásnak tűnik. Az „élő jog” doktrína szerint ugyanis a jogszabály alkotmányosságát a bíróságok által kialakított gyakorlattal együtt kell megítélni. A magyar Alkotmánybíróság az 57/1991. (XI. 8.) AB határozatban tette magáévá az elméletet, s ezzel elismerte, hogy az Alkotmány alatti jogszabályok értelmezése főszabályként a rendes bírói rendszer feladata.²³ Ennek ellenére még ezen országokban – így Magyarországon – is lehetősége van az alkotmánybíróságoknak arra, hogy autonóm elemzés útján megállapítsanak egy lehetséges alkotmánykonform értelmezési irányt. Ennek okát könnyen megérthetjük, ha elképzeljük azt a hipotetikus forgatókönyvet, hogy a vizsgált jogszabály önmagában nem, viszont a bíróságok gyakorlata

²¹ Lásd DE VISSER (12. lj.) 383–384.

²² Lásd DE VISSER (12. lj.) 379.

²³ Lásd TRÓCSÁNYI (16. lj.) 66.

által – talán nem elsődlegesen alkotmányossági megfontolásokból – neki tulajdonított jelentéssel együtt vizsgálva összeegyeztethetetlen az alaptörvénnyel, viszont bizonyos újonnan megszabott értelmezési követelményekkel ez a helyzet kiküszöbölhető. Az alkotmánybíróság utólagos normakontroll-eljárásában így képes orvosolni ezt a jelenséget anélkül, hogy a megsemmisítés jogkövetkezményét kellene alkalmaznia.

De Visser konklúziója, hogy van tehát létjogosultsága az alkotmánybíróság által alkalmazott ilyen, első ránézésre a rendes bíróságok gyakorlatát „lerontó” következménynek. Az eszköz nagy „népszerűsége” tett szert például a belga, a német, a spanyol és a francia gyakorlatban. De Visser azonban nem hagyja figyelmen kívül azt a tényt sem, hogy az alkotmánybíróságok ilyen tevékenysége beavatkozást jelent a rendes bíróságok „terrénumbába”. Az alkotmánybírósági döntés által megállapított követelmény érvényesítése azonban a rendes bírói szervek feladata; az ő hozzáállásukon múlik a határozat tényleges hatása a joggyakorlatra.²⁴ Az alkotmányossági követelmény megállapítása akkor hatásos és akkor megfelelő eszköz az alkotmányellenesség kiküszöbölésére, ha a rendes bíróságok a judikatúra során alkalmazkodnak hozzá, vagyis a bíróságok a döntés utóéletét illetően együttműködési hajlandóságot mutatnak. Ha a döntések visszhang nélkül maradnak, az alkotmánybíróság gyakorlata minden bizonnyal abba az irányba mozdul el, hogy amely jogszabály az alkotmánnyal összeegyeztethetetlen gyakorlattal bír, megsemmisítésre kerül.

2. STATISZTIKÁK (KVANTITATÍV ELEMZÉS)

E fejezet célja a kutatás kvantitatív oldalának bemutatása. Itt legelőször is meghatározzuk, hogy mely forrásból nyertük az adatokat, amelyekből következtetéseket vontunk le a rendes bíróságok és az Alkotmánybíróság kapcsolatára vonatkozóan, a bírói kezdeményezések lencséjén keresztül. Ezenkívül útmutatót kell szolgáltatnunk a táblák vizsgálatához: mely szempontok alapján csoportosítottuk a bírói kezdeményezések jellemzőit, ennek során milyen nehézségekbe ütköztünk, illetve milyen alapvető összefüggések látszanak az így készített adattáblákból.

2.1. AZ ELEMZÉS MÓDSZERE, AZ ADATBÁZIS (FŐTÁBLA) KIALAKÍTÁSA

Az általunk elkészített adatbázis forrásaként az Alkotmánybíróság internetes felületén elhelyezett ügykereső szolgált.²⁵ A honlapon található adatbázis tartalmazza azon ügyek listáját, melyekkel az Alkotmánybíróság 1990 óta foglalkozott. Az oldalon a keresést elősegítendő többféle szempont szerint szűrhetők az ügyek, illetve az alkotmánybíróság által meghozott döntések. Számunkra ez igen hasznosnak bizonyult, hiszen „Az eljárás típusa” mezőben a „Bírói kezdeményezés (egyedi normakontroll-eljárás)” opciót kiválasztva csak a számunkra releváns ügyek listája jelent meg.

²⁴ Lásd DE VISSER (12. lj.) 379–381.

²⁵ www.alkotmanybirosag.hu/hatarozat-kereso.

Az általunk készített táblázatban az elérhető összes bírói kezdeményezés szerepel, az adatfelvitel kézi bevitellel történt. Azért döntöttünk e módszer mellett, mert a statisztikákból kiindulva ez kezelhető mennyiségű adattömeget jelentett,²⁶ emellett a megbízhatósága és a pontossága is kétségbevonhatatlan a különböző adatelemző algoritmusok használatához képest.²⁷

Az eljárás típusán kívül a keresőfunkció használatánál további szempont volt az időtényező: az általunk vizsgált időszak – a bevezetőben kifejtett hatáskör-eltolódás okán – a 2012–2016 közötti szakasz volt. Az összefoglaló táblázatunk (főtábla) tehát évek szerinti bontásban tartalmazza a bírói kezdeményezéseket. Egy adott évhez az adott évben megindult ügyek tartoznak. A kutatás kezdeti szakaszában készült egy évszámokat a döntés keltével összekötő táblázat is, azonban végül az ügy megindulásának időpontja feltüntetése mellett döntöttünk. Ez a megoldás híven mutatja az egyes években kiemelkedő problémákat jelentő ügykörök alakulását, valamint a 2016-os év ügyei is teljes körben vizsgálhatók e módszerrel – ellenkező esetben azok az ügyek, amelyek ugyan 2016-ban indultak, de döntés még nem született ezekkel kapcsolatban, kimaradtak volna a vizsgálat köréből.

Kérdésként merült fel, hogy csak azokat a bírói kezdeményezéseket vizsgáljuk-e meg, amelyekben döntés született, vagy számításba vegyük a végül egyesített kérelmek jellemzőit is. A kutatás kezdeti szakaszában készült tábla csak a döntéssel végződő ügyeket tünteti fel. A kutatás előrehaladtával azonban szükségesnek mutatkozott a körből kimaradt kérelmek vizsgálata is. Tanulmányunk célja ugyanis az, hogy a bíróságok és az Alkotmánybíróság viszonyáról adjon átfogó képet a bírói kezdeményezések konkrét tárgykörében, és ezen a síkon az összes kezdeményezés számbavétele több információt szolgáltat számunkra, mint az első, „eredményorientált” megközelítés. Ennek megfelelően a táblában azon ügyeknél, amelyeknél szerepel a határozatszám, született döntés, azon ügyeknél viszont, ahol csak az ügyszámot tüntettük fel, az ügyek összevonásra kerültek. Az ilyen kérelmek feldolgozásánál – amelyeknél a határozatkereső jelezte a más ügyekkel való összevonást – bizonyos nehézségekbe ütköztünk. Ezen kezdeményezések „adatlapja” ugyanis több esetben hiányos volt. Bizonyos esetekben a kezdeményező bíróság megjelölése hiányzott, mint például a III/00944/2013. vagy a III/00859/2013. ügyszámú esetben. E hiányosság kiküszöbölése egyszerűen kivitelezhető volt, mivel az egyesítés eredményeképp meghozott határozat, illetve végzés feltüntette a kezdeményező bíróságok teljes körét. Ennek megfelelően végeredményül megkaptuk a tárgyévben kezdeményező bíróságok listáját. Nagyobb problémát jelentett, hogy a 2012-es év más ügyekkel összevonásra kerülő kezdeményezéseinek adatlapján számos esetben hiányzik a támadott alaptörvényi rendelkezés megjelölése, lásd a III/00507/2012 vagy a III/00633/2012. ügyszámú esetet. Ezt a hiányosságot nem tudtuk az előbbi módszerrel kiküszöbölni, így némi torzulás óhatatlanul fennáll a sűrűn felhívott alaptörvényi rendelkezések elemzésénél. Ennek ellenére úgy gondoltuk, célravezető az ilyen típusú kérelmeket is vizsgálat alá vonni, mivel összességében hitelesebb eredményeket kapunk vizsgálatunk tárgyát

²⁶ www.alkotmanybirosag.hu/dokumentumok/statisztika/2016.

²⁷ Lásd ZÖDI–LŐRINCZ–GÁRDOS-OROSZ (11. l.).

illetően, mint ezek elhagyásával. Valamint az adatlap előbb említett hiányosságai jól kezelhetők abból a szempontból, hogy csak egyes részkérdések tekintetében van relevanciájuk (a kezdeményezés tárgyköre vagy a kérelem évszáma például ezekben az esetekben is azonos hitelességgel megállapítható), illetve a kutatás kezdeti szakaszában elkészített „előtábla” csak döntéseket elemző adatai segítségével hívhatók.

Miután kialakult, hogy az összes bírói kezdeményezést ügyszámmal (a beérkezési oldal vizsgálata), illetve határozatszámával (a kimeneti oldal vizsgálata) jelölve, évekre lebontva fogjuk vizsgálni, sor került a megfigyelés egyéb szempontjainak kialakítására. Szükségesnek ítéltük a kérelmek tárgykörének megjelölését. Ezek összegyűjtésével kívántunk ugyanis konzekvenciákat levonni arra nézve, hogy a rendes bíróságok mely jogterületeken és milyen jellegű konkrét ügyekben kéri ki az Alkotmánybíróság álláspontját.

Külön oszlopban jelöltük az indítványozó bíróságot. Célunk ezzel az volt, hogy később meg tudjuk vizsgálni, mely bíróságok milyen gyakorisággal fordulnak az Alkotmánybírósághoz. Ezenkívül abból a szempontból is releváns a konkrét bíróság feltüntetése, hogy statisztikai adatokat nyerjünk az egy helyről érkező indítványok sikerességéről. Minden ügynél jelöltük a hivatkozott alaptörvényi rendelkezéseket. Ennek abból a szempontból volt jelentősége, hogy kitűnjenek a leggyakrabban támadott, valamint a legérzékenyebb szakaszok. Végző soron a kérelem „sorsát” tüntettük föl. Ebben a körben az Alkotmánybíróság elutasította, visszautasította vagy megalapozottnak tekintette a kezdeményezéseket. Az alkalmazott következmény szempontjából is vizsgálat alá vontuk az ügyeket, így annak pontos megnevezése is szerepel.

2.2. AZ EGYES TÁBLÁK MAGYARÁZATA

A kutatás kvantitatív részének következő fázisában a főtábla adataiból kiindulva újabb összesítéseket készítettünk, amelyek a kutatás egyes szempontjaihoz illeszkedve mutatják be az adatokat.

2.2.1. A BÍRÓSÁGOK KEZDEMÉNYEZÉSI HAJLANDÓSÁGA

Ahhoz, hogy az egyes bíróságok kezdeményezési hajlandóságát, valamint a kezdeményezések sikerességét mérni tudjuk, hat táblát hoztunk létre. Az első öt tábla („2012 – bíróságok”, „2013 – bíróságok”, „2014 – bíróságok”, „2015 – bíróságok”, „2016 – bíróságok”) évekre lebontva tartalmazza a kezdeményező bíróság megnevezését („Indítványozó”), az adott évben benyújtott bírói kezdeményezések számát („Gyakoriság”), valamint a sikerességet („Sikeres megtámadás”). Sikeresség alatt azokat a következményeket értjük, amikor az Alkotmánybíróság „igazat ad” a kezdeményező bíróságnak, és ennek megfelelően, részben vagy egészben, a kérelmezett jogkövetkezményt alkalmazza.

A hatodik tábla („Összesített – bíróságok”) az áttekinthetőséget szolgálja. Ez az adatsor az összes kezdeményező (szám szerint 64) bíróságot tartalmazza („Indítványozó”), külön jelölve az kezdeményezések gyakoriságát („Gyakoriság”). A

bíróságok betűrend szerint szerepelnek a táblázatban. Ha az indítványozási hajlandóság szerint soroltuk volna őket, az első helyen a Fővárosi Törvényszék szerepelt volna 41 indítvánnyal, azt a Győri Bíróság (31 indítvány), a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (27 indítvány), valamint az azonos számú, de tíz fölötti (12 darab) indítványt benyújtó Budapest Környéki Törvényszék, Pesti Központi Kerületi Bíróság, valamint a Veszprémi Törvényszék követte volna. Kissé „lemarad” tőlük a Kúria, mely 9 kérelemmel a hatodik helyet foglalja el a legsűrűbben kezdeményező bírói szervek között. A további bíróságok közel fej fej mellett szerepelnek a kérelmek számát illetően. Megfigyelhető tehát az így kinyert adatokból, hogy a fővárosi bíróságok elől járnak a bírói kezdeményezés eszközeinek alkalmazásában, bátrabban fordulnak az Alkotmánybírósághoz az adott ügy kapcsán. Néhány vidéki bíróság (Győr, Veszprém) javít ezen a tendencián, de az összes, 64 kezdeményező bíróságot figyelembe véve magasan „fővárosi túlsúlyú” kezdeményezési kedvről beszélhetünk. Az egyes évekre lebontott táblázatok segítenek ellenőrizni a kimutatott statisztika valódiságát. Gondolni kell ugyanis az olyan jelenségekre, melyek esetleg torzítathatnak az így kinyert adatokon. Például ha egy esetkört illetően az egyik tárgyévben rengeteg kezdeményezés érkezik egy bíróságról, abból nem következtethetünk permanens, öt évre nézve jellemző tendenciára. Az egyes évekre lebontott táblázatokat vizsgálva azonban láthatjuk, hogy az egyes éveken belül, egyetlen év (2013) kivételével a budapesti bíróságok járnak elől a kezdeményezés gyakoriságát illetően. Ennek indokai minden bizonnyal nem tudományos jellegűek, inkább állnak összefüggésben a bírák képzésével, illetve szocializációjával. Ebből következik, hogy érdemes további képzésekkel erősíteni a bírák tudatos viszonyulását az alkotmány értelmezéséhez és alkalmazásához, illetve megerősíteni őket abban, hogy számoljanak a bírói kezdeményezés kötelezettségével, illetve lehetőségével.

2.2.2. TÁMADOTT ALAPTÖRVÉNYI RENDELKEZÉSEK

Az alaptörvényi rendelkezések sérülékenységének vizsgálata céljából két adattáblát készítettünk. Az első tábla a „Támadott alaptörvényi rendelkezések” címet viseli, és tartalmazza az alaptörvényi szakasz megjelölését („Támadott alaptörvényi rendelkezések”), valamint a szakasz kérelmekben előforduló gyakoriságát („Gyakoriság”). A második tábla egy tisztázó összefoglalás, mely gyakorisági sorrendben mutatja a legsűrűbben felhívott rendelkezéseket. A bírák által a kérelemben alkalmazott módszernek megfelelően az egyes cikkek eltérő bekezdései külön szerepelnek az adatsorban. Látható, hogy a támadott rendelkezések köre igen széles: összesen 175 szakaszra hivatkoztak a bírák az öt éves időtartamon belül.

A bírák által leggyakrabban felhívott szakasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, és ezzel összefüggésben a jogállamisággal összefüggő aggályok. A jogállamiságot deklaráló bekezdés összesen 125 alkalommal került megjelölésre a vizsgált időszakban. Ha csak azon ügyeket vizsgáljuk, amelyekben döntés született, ez a szám 60-ra csökken, de így is tekintélyes előnyt jelent a felhívott szakaszok listáján belül. A 60 döntésből összesen 17 esetben állapította meg az Alkotmánybíróság a cikk sérülését és alkalmazta részben vagy egészben a kezdeményező bíró által kért jogkövetkezményt.

A lista második helyét a XV. cikk (1) bekezdése foglalja el. Az egyenlőséget és az általános jogképességet deklaráló bekezdést 50 alkalommal hívták fel. Ezt szorosán követi (49 kérelem) az alapjogok korlátozásának módját szabályozó I. cikk (3) bekezdése. Az előbbi illetően 24 döntés született, melyekből három lett sikeres. Utóbbi esetben nyolc döntésből kettő zárult a bíró által kérelmezett jogkövetkezmény megállapításával. A magasan a legsűrűbben felhívott rendelkezések között van továbbá a tisztességes eljárás követelményét meghatározó XXVIII. cikk (1) bekezdése (21-ből három sikeres döntés), a jogorvoslatról szóló XXVIII. cikk (7) bekezdése (22-ből három sikeres döntés), valamint a bírói kezdeményezésre vonatkozó 24. cikk (2) bekezdés *b)* pontja (26-ből hét sikeres döntés). Végül kicsivel 40 fölötti hivatkozást ért el az emberi méltóságot deklaráló II. cikk, melynek esetében a tíz meghozott döntésből összesen három jelentett sikeres megtámadást.

Az előbbiekből levonható az a következtetés, hogy az Alaptörvény rendelkezései a legsűrűbben felhívott szakaszok tekintetében nem tekinthetők sérülékenyeknek – a bírói kezdeményezések által támadott rendelkezések tényleges sérülését az Alkotmánybíróság igen kevés esetben állapította meg. Arányában nézve a kezdeményezések számának töredékét jelenti ez az érték.

Érdekes azonban „visszafelé” is megvizsgálni a kérdést, és megnézni, hogy mely szakaszok esetében közelít egymáshoz az adott szakasz által érintett ügy és a sikeres döntések száma. Ilyen a 32. cikk (1) bekezdése, mely a helyi közügyek intézéséről szól, illetve annak (2) bekezdése, mely az önkormányzatok rendeletalkotási jogát mondja ki. Előbbi esetében négyből három, utóbbi esetben két döntésből egy lett sikeres. Hasonló statisztika figyelhető meg az Alkotmánybíróság hatáskörét megállapító szakaszoknál. A 24. cikk (2) bekezdés *f)* pontja esetén négy döntésből három volt sikeres, a *c)* és *e)* pontja esetén kettőből kettő. A gyülekezési jogról rendelkező VIII. cikk is sérülékenynek tekinthető: az (1) bekezdésével kapcsolatban kettőből két döntés, a (2) bekezdésére vonatkozóan háromból két döntés igazolta a kezdeményező bíró aggályait. Ebben a körben a lelkiismereti és vallásszabadságról szóló VII. cikk is kiemelendő, amelynél a „sérülékenységi teszt” hasonló eredményt hozott.

Összességében megállapítható, hogy az absztrakt jogelveket kimondó szakaszok kevésbé sérülékenyek, mint az egyes konkrét hatásköri kérdéseket, illetve alapjogokat tisztázó rendelkezések.

2.2.3. AZ ALAPUL FEKVŐ ÜGYEK JELLEGE

Vizsgálódásunk során külön szempontot képzett az alapul fekvő ügyek jellege. Arra voltunk kíváncsiak, hogy vajon megfigyelhető-e valamilyen összefüggés a bírói kezdeményezések számának alakulása és azon témakörök között, amelyekben a bírák eljárást kérelmeztek. Van-e valamilyen kiemelkedő jogág, jogterület, témakör, amelyben a bírák sűrűn, illetve amelyben egyáltalán nem fordulnak az Alkotmánybírósághoz?

A Kúria 2016.E1.II.JGY.K.1. számú összefoglaló véleménye a 2012 előtti bírói kezdeményezések sajátjaként írja le, hogy az alapul fekvő ügyek körében felülreprezen-

tált volt a büntetőjogot érintő kezdeményezés.²⁸ Vajon hogyan alakul ez a tendencia 2012 után?

A kérdés megválaszolásához az „Ügyek jellege” elnevezésű táblát készítettük. A tábla éves bontásban sorolja be az ügyeket egyes típusokba („Ügy típusa”), s megjelöli, hogy az adott évben ilyen jellegű ügyből hány darab kezdeményezés érkezett az Alkotmánybírósághoz („Darab”). Ha ebből a szempontból vizsgálódunk, jól kitérnek azok az ügyek, amelyekkel kapcsolatban a bíróságok nagy számban nyújtottak be kezdeményezéseket, s amely ügyekben – tekintettel a tényállás, valamint a kérdés azonoságára – az Alkotmánybíróság sokszor egyesítette a kérelmeket. A vizsgálatnak e részénél kiviláglik a végül alkalmazni választott módszer előnye, mely szerint nemcsak a döntéseket vizsgáltuk, hanem az adott időszakban kezdeményezett összes eljárás adatait számba vettük.

Ha összesítjük a tábla eredményeit, azt látjuk, hogy a bírák kezdeményezési hajlandósága közigazgatási ügyekben a legmagasabb. 41 ilyen tárgyú döntés és 79 összevonásra kerülő kezdeményezés került a táblázatba. Ez az eredmény nem csak az összesített adatokat figyelembe véve állja meg a helyét. Ha az egyes éveket külön tekintjük át, akkor is kivétel nélkül erre az eredményre jutunk. A közigazgatási ügyeket nagyobb lemaradással követik a büntetőjogi relevanciájú ügyek. Összesen 18 döntés és további 19 kezdeményezés került az adatsorba. Szorosan a következő a pénzügyi jogi tárgyú ügyek csoportja, 16 döntéssel és további 18 kérelemmel. Kiemelkedik a listából a szociális vonatkozású, illetve az agrárjoggal kapcsolatos ügyek csoportja. Előbbi esetében 13 döntésről és két további kérelemről, utóbbi esetében tíz döntésről és kilenc kérelemről beszélhetünk. A büntető- és pénzügyi jogi tárgyú ügyek esetén elmondhatjuk, hogy a csoportok mind az öt tárgyévben képviseltették magukat, kiegyensúlyozott ügyszámmal. A szociális vonatkozású esetek a 2012-es tárgyév kivételével szintén végig jelen voltak az Alkotmánybíróság elé került ügyek között, agrárjogi esetekkel viszont ebből a szempontból csak 2014 óta foglalkozik a testület. Magasabb kiugrást a szerencsejáték tárgyköre okozott a 2015-ös évben, mely jogforrás egészen addig hiányzott a kezdeményezések alapjaként megjelölt jogszabályok közül. Ugyan ebben a tárgykörben egyetlen döntés született mind a 2015-ös, mind a 2016-os évet vizsgálva, de 28 ezzel kapcsolatos kérelem érkezett az Alkotmánybírósághoz, ami az ügykör súlyának megítélése kapcsán nem hagyható figyelmen kívül.

Feltűnően hiányoznak a bírói kezdeményezések alapjaként megjelölt jogforrások közül a polgári jogi szabályok. 2014-ben és 2015-ben polgári jogi tárgyú kérelemmel kapcsolatban születettek az ún. devizahiteles döntések, de más években nem található a kérelmek között ilyen jellegű ügycsoport. Így elmondható, hogy a jogág a bírói kezdeményezések körében erősen alulreprezentált. Emellett vannak olyan nagy jelentőségű, széles körű társadalmi érdeklődést kiváltó ügyek, melyek szintén nem képviselik magukat súlyuknak megfelelően.

²⁸ Lásd A Kúria összefoglaló véleménye (2. lj.) 23.

2.2.4. AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ÁLTAL ALKALMAZOTT KÖVETKEZMÉNYEK

A bírói kezdeményezésekkel és általában az alkotmánybíróvási hatáskörökkel összefüggésben érdemes külön foglalkoznunk a jogkövetkezményekkel. Az *Alkotmánybíróvásról szóló 1989. évi XXXII. törvény* (régí Abtv.) kissé eltérően szabályozta a jogkövetkezményeket, mint a hatályos jog. Ennek oka volt az, hogy a szabályozás normakontroll központú volt, még az alkotmányjogi panasz tekintetében is. Ebből fakadt, hogy az Alkotmánybíróvási az egyedi ügyek tapasztalatai alapján rugalmasabb jogkövetkezmény-rendszert alakított ki. Ennek keretében jelent meg az alkotmányellenes jogszabály alkalmazásának kizárása, illetve az a szemlélet is, amely a mulasztást nem külön hatáskörként, hanem jogkövetkezményként kezeli. Az alkotmányjogi panasz eljárások a jogkövetkezmények tekintetében is speciális problémákat vehetnek fel, mert a jogorvoslat csak akkor hatékony, ha az adott konkrét ügyben megfelelő megoldással szolgál. Abban az esetben különösen érdekes az objektív és a szubjektív alapjogvédelem szempontjait összeegyeztetni, amikor a bírói kezdeményezés egy már alkotmányellenesnek minősített jogszabály konkrét ügyben történő kizárását kéri. Ebben az esetleg ugyanis tulajdonképpen a normakontroll szempontjából már *res iudicatáról* van szó, mégis szükséges az Alkotmánybíróvási döntése ahhoz, hogy a rendes bíróság az alkotmánynak megfelelő jogszabály alapján tudja meghozni határozatát. Az Alkotmánybíróvási határozatainak jogkövetkezményeit a hatályos jogban az Alaptörvény és az Abtv. tehát a korábbi szabályozástól eltérően állapítja meg. Az Alkotmánybíróvási legerőteljesebb jogköre az alaptörvény-ellenes jogszabály, illetve bírói döntés megsemmisítése. Bírói kezdeményezésre indult eljárás eredményeként megsemmisített jogszabály az Alkotmánybíróvási eljárására okot adó ügyben főszabály szerint nem alkalmazható. Ha azonban az Alkotmánybíróvási ezt indokoltnak látja, külön is határozhat a megsemmisített jogszabály alkalmazásának kizárásáról.²⁹ Indokolt megemlíteni a jogkövetkezmények terén 2012 után beállt főbb változásokat, valamint külön elemezni néhány speciális jellemzőkkel rendelkező jogkövetkezményt. Fontos kiemelni azt a körülményt, hogy a jogkövetkezmények alkalmazását nemcsak az Alaptörvénnyel, hanem a nemzetközi szerződésekkel való összeegyeztethetlenség okán is kérelmezheti a bíró.³⁰

Érdekes megemlíteni továbbá a bírói kezdeményezésekkel kapcsolatban azt a sajátosságot, hogy eltérően alakul a jogkövetkezmények alkalmazása akkor, ha a bíró eljárásában a tényállásra irányadó, már nem hatályos jogszabályt alkalmaz, és ennek alkotmányosságát illetően merül fel aggálya. Az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróvási hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-el-

²⁹ Pl.: alaptörvény-ellenesség megállapítva, adott és más folyamatban lévő ügyekben az alkalmazás kizárva [4/2017. (II. 28.) AB határozat]; adott és más folyamatban lévő ügyekben az alkalmazás kizárva [18/2016. (X. 20.) AB határozat]; alaptörvény-ellenesség megállapítva és egyedi ügyben történő alkalmazási tilalom kimondására irányuló indítvány elutasítva [15/2016. (IX. 21.) AB határozat].

³⁰ „A bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróvási eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek nemzetközi szerződésbe ütközését észleli” Abtv. 32. § (2) bekezdés.

lenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. Ilyenkor az Alkotmánybíróság döntésének középpontjában a jogszabály adott ügyben történő alkalmazhatóságának és az ügy érdemére vonatkozó jelentőségének kérdése áll. A bírói kezdeményezések elbírálása során tehát azért komplex az Alkotmánybíróság feladata, mert bár utólagos normakontrollról van szó, az Alkotmánybíróság nem tekinthet el a konkrét ügy körülményeitől. Ez a sajátosság erősen tükröződik a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos dilemmákban.

a) Kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezések

A régi Abtv. kifejezetten nem tette lehetővé a kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést, de az Alkotmánybíróság gyakorlata fokozatosan kialakította ezt a lehetőséget. A bíróságoknak kétségtelenül bővült a „mozgásterük” azáltal, hogy ez bekerült a normaszövegbe, és ugyan korlátozott számban, de élnek is a lehetőséggel. Az Alkotmánybíróságnak pedig továbbra is van módja arra, hogy bírói kezdeményezés eljárásban általános alkalmazási tilalmat mondjon ki, ha ez szükséges.

A vizsgált bírói kezdeményezések közül összesen 14 darab irányult kizárólag az adott ügyben történő alkalmazás tilalmának kimondására. Évekre lebontva 2016-ban indult a legtöbb ilyen eljárás (nyolc darab). A táblázatban a következő határozatszámokkal található meg az ügyek: 3067/2017. (IV. 4.) AB határozat, 3133/2016. (VI. 29.) AB határozat, 3132/2016. (VI. 29.) AB határozat, 3131/2016. (VI. 29.) AB határozat, 3135/2016. (VI. 29.) AB határozat, 3134/2016. (VI. 29.) AB határozat, 3136/2016. (VI. 29.) AB határozat, 3063/2016. (III. 22.) AB végzés. 2015-ben nem volt ilyen ügy, de 2014-ben három is: 3216/2014. (IX. 22.) AB határozat, 3215/2014. (IX. 22.) AB határozat, 3169/2014. (VI. 3.) AB végzés). A 2013-as évben a 3120/2014. (IV. 24.) AB határozat releváns ebből a szempontból, a 2012-ben pedig a 3302/2012. (XI. 12.) és a 3147/2012. (VII. 26.) AB határozat. Ezekben az ügyekben egy már alkotmányellenesnek nyilvánított jogszabályi rendelkezés konkrét ügyben történő alkalmazhatóságának kizárását kérték, mert az Alkotmánybíróság a jogszabályi rendelkezés megsemmisítésekor nem rendelte el az általános alkalmazási tilalmat. Az Alkotmánybíróságnak szükséges mérlegelnie azt, hogy a jogállamiságból következő jogbiztonság szempontjai milyen elbírálást követelnek meg. A nehézséget az okozza, hogy a konkrét eljárásokban az Alkotmánybíróság sokszor nem rendelkezik konkrét statisztikai adatokkal arra vonatkozóan, hogy hány folyamatban lévő ügyben merülhet fel az alkotmányellenesnek ítélt jogszabály alkalmazása, pedig lehetséges, hogy ez az adat meghatározná a jogkövetkezmény alkalmazásának elrendelt körét. Az pedig természetesen nem is lehet figyelembe vehető adat, hogy hány jövőbeni ügyben merülhet majd fel az alkotmányellenes jogszabály alkalmazandósága. Erre azonban érdemes volna szakzerű becslést végezni.

b) Alkotmányos követelmény megállapítása

Érdekes külön foglalkozni azon ügyek jellemzőivel, melyekben alkotmányos követelmény került megállapításra. Összesen hat ilyen ügy volt a vizsgált, 2012-től 2016-

ig tartó időszakban. Ezek a döntések a következők: a 2016-os évben a 3019/2017. (II. 17.) AB határozat, 2015-ben a 20/2015. (VI. 16.) és a 17/2015. (VI. 5.) AB határozat, 2014-ben a 8/2015. (IV. 17.) és a 36/2014. (XII. 18.) AB határozat, végül 2013-ban a 27/2014. (VII. 23.) AB határozat. Az alkotmányos követelmény megállapítása érdekes kérdéseket vet fel. Ezt a jogkövetkezményt is az Alkotmánybíróság gyakorlata alakította ki, mivel nyilvánvalóvá vált, hogy egyes esetekben az alkotmányosság helyreállítását nem az szolgálja elsősorban, ha a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés megsemmisítésre kerül, hanem inkább az, ha azt a jogbiztonság szempontjait szem előtt tartva megőrzi a jogrendszer, és csak annak alkalmazását alakítja az Alkotmánybíróság. A bírói kezdeményezések esetében, mivel konkrét ügyről van szó, az alkotmányos követelmény megállapításának már a konkrét ügy elbírálását orientáló jelentősége van. A „párbeszéd” az Alkotmánybíróság és a bírói kezdeményezést benyújtó bíróság között ott jelenik meg, hogy a megállapított alkotmányos követelményt a rendes bíróság aztán a konkrét ügyben hogyan alkalmazza. Olyan eset még nem fordult elő, amelyben például alkotmányjogi panasz eljárásban azt vizsgálta volna az Alkotmánybíróság, hogy a bírói kezdeményezés során megállapított alkotmányos követelmény megfelelően alkalmazásra került-e.

c) Mulasztás megállapítása

Az Alkotmánybíróság által alkalmazható jogkövetkezmények közé tartozik a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítása. Mulasztást követ el a jogalkotó, ha nemzetközi szerződésből eredő jogalkotási kötelezettségét nem teljesíti, ha kifejezett jogszabályi felhatalmazás ellenére nem kerül sor a jogszabály megalkotására, illetve ha a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos.³¹

A mulasztást az Abtv. a korábbi törvényi szabályozástól eltérően már nem hatáskörként, hanem jogkövetkezményként szabályozza. Ez azt jelenti, hogy az eljárás nem indítványozható. Ennek ellenére természetesen az indítványozók általában jelzik azt, ha a problémát az alkotmányellenes jogalkotói mulasztásban látják. A mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet a vizsgált időszakban összesen két indítványban említik meg bírói kezdeményezés eljárásban. A 2015-ös 22/2015. (VI. 18.) AB határozatban, valamint a 2012-es 3009/2012. (VI. 21.) AB határozatban szerepel ez a fajta következmény. Az előbbi ügyben az Alkotmánybíróság az indítványnak kedvező tartalmú döntést hozott, bár magát a mulasztásra irányuló kérelmet mindkét esetben visszautasította.

A 3009/2012. (VI. 21.) AB határozat a következőképpen indokolja a kérelem visszautasítását: „Az Alkotmánybíróság rámutat arra is, hogy az Abtv. 2012. január 1-jei hatálybalépése óta annak 46. § (1) és (2) bekezdése a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítását, mint az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során alkalmazható jogkövetkezményt szabályozza, nem önálló eljárásként. Ebből következően külön mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányuló indít-

³¹ Abtv. 46. §.

vány előterjesztésére az Abtv. hatálybalépése óta nincs jogszabályi lehetőség.” Más a helyzet a 22/2015. (VI. 18.) AB határozat esetében. Az eljárást a Kúria kezdeményezte, tárgya közigazgatási ügy, pontosabban a kistelepülések szervezetalakítási szabadságának vizsgálata volt *a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény* tükrében. A Kúria a jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát és megsemmisítését, általános és a konkrét ügyben való alkalmazási tilalmának elrendelését, illetve a követelményrendszer meghatározását kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezésben kérelmezett jogkövetkezményeket nem alkalmazta, azonban a jogalkotó mulasztását állapította meg: „...[a]z Alkotmánybíróság ezért hivatalból eljárva megállapította, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azzal, hogy a kormányhivatal vezetője által pótoltt közös önkormányzati hivatali megállapodásról szóló szabályaiban nem szabályozta a kormányhivatali döntéshozatali eljárás során az érintett helyi önkormányzatok véleménye kikérésének, a véleménynyilvánítás módjának és rendjének szabályait.”³²

d) Egyéb

Érdekességként emelendő ki a 3228/2016. (XI. 14.) AB végzés, mellyel az Alkotmánybíróság az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) előtt folyamatban lévő ügy befejezéséig felfüggesztette eljárását, valamint a 3116/2015. (VII. 2.) AB végzés, mely a Sport Állandó Választottbíróóság által kezdeményezett eljárást zárta le.

A vizsgált időszakon belül egyetlen döntésben találkozhatunk az EJEB előtt folyamatban lévő ügyre történő hivatkozással, mégpedig a 3228/2016. (XI. 14.) AB végzésben. Az ügyben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kezdeményezte társadalombiztosítással kapcsolatos egyes szabályok felülvizsgálatát, többek között azok nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítását. A végzés a következő megoldással él: mivel az indítvány hivatkozik egy EJEB előtt folyamatban lévő ügyre, az EJEB eljárásának befejezéséig saját eljárását is felfüggeszti. Ezt azzal indokolja, hogy a nemzetközi fórum döntése a nemzetközi szerződésbe ütközés alkotmánybírósági vizsgálatának előkérdése. A bírói kezdeményezés megvizsgálására nyitva álló határidő tehát ebben az esetben a fennálló speciális körülményekből kifolyólag nem érvényesül.

A 3116/2015. (VII. 2.) AB végzés ugyan a bírói kezdeményezés visszautasítását mondja ki, a kezdeményező bíróság szempontjából mégis rendhagyó határozattal van dolgunk. Az Alkotmánybíróság a végzés indokolásában ugyanis részletesen elemzi a választottbíróóságok, konkrétan a Sport Állandó Választottbíróóság bíráinak indítványozási jogát. Ennek során arra a következtetésre jut, hogy választottbíróóságról érkező indítványok nem bírálhatók el az Alkotmánybíróság által, mivel a kezdeményezők nem jogosultak az eljárást kérelmezni. Ezt a következtetést az Alaptörvény, illetve *a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény* (Bsz.) szabályaiból vezeti le. Ennek körében első szinten megállá-

³² 22/2015. (VI. 18.) AB határozat, Indokolás [28].

pítja, hogy az Alaptörvény, amikor a kezdeményezők körével foglalkozik, nem sorolja fel konkrétan a bírói szervezetrendszer részét képező bíróságokat, azonban rögzíti, hogy a bírósági szervezet többszintű, amelynek élén a Kúria áll. Ezt követően utal a Bszi. bírósági szinteket felsoroló szabályára, mely nem tartalmazza a választott-bíróságokat. Végső soron megállapítja, hogy „[a]z Alaptörvény 25. cikk (7) bekezdése ugyan lehetővé teszi, hogy egyes jogvitákban a bíróságon kívüli más szervek járjanak el, azonban a fentiekből az következik, hogy ezek nem minősülnek bíróságnak”.³³ Az ügydöntő fórumok bíróságként történő elismerésével a 21/2014. (VII. 15.) AB határozat foglalkozik. Utal a 32/2002. (VII. 4.) AB határozatra, felsorolja a kezdeményező fórum bíróságként történő elismerésének kritériumait: „az a szerv minősül bíróságnak, amelyet (1) törvény hoz létre, (2) igazságszolgáltatási tevékenységet végez, amelynek keretében jogszabályokat alkalmaz, (3) eljárását törvény szabályozza, (4) a végrehajtó hatalomtól független, (5) eljárása nem titkos, (6) határozata kötelező érvényű.”³⁴ A választottbírósági eljárás nem felel meg a felsorolt kritériumoknak, tehát annak ellenére, hogy az Alkotmánybíróság az EJEB-hez hasonlóan fenntartja magának a jogot, hogy a Bszi. rendelkezései által meghatározottól eltérő fórumokat is bíróságként ismerjen el³⁵, a választottbíróságok az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem tartoznak ide.

3. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ ÜGYCSOPORTOK; A JOGFORRÁSOK TÍPUSA SZERINTI KÜLÖNBSEGTÉTEL

Az Abtv. 25. §-a szerint a bírói kezdeményezés jogszabály alkalmazása kapcsán indítványozható. Felmerül a kérdés, hogy mely jogforrások vonhatók a törvényhely által említett fogalom körébe. Az előbbi rendelkezést kiegészíti a 37. §, melynek (2) bekezdése következőképpen szól: „Az Alkotmánybíróság [...] bírói kezdeményezés alapján folytatott egyedi normakontroll eljárásban [...] felülvizsgálja a közjogi szervezetszabályozó eszközöknek, valamint az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott jogegységi határozatoknak az Alaptörvénnyel, illetve nemzetközi szerződéssel való összhangját.”

2012 óta az Alkotmánybíróság vizsgálati körébe tartozó jogforrásokkal kapcsolatban változás tehát, hogy az Abtv. immár kifejezetten lehetővé teszi a jogegységi határozatok felülvizsgálatát is. Az Alkotmánybíróság e jogköre nem magától értetődő, ugyanis a jogegységi határozat nem a törvényhozás folyamatának eredménye, hanem a rendes bírói szervezet keretében kimunkált, az egységes joggyakorlat megvalósulását szolgáló eszköz.³⁶ Ebből következően – ahogy ezt láthattuk

³³ 3116/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [7]–[12].

³⁴ 21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [36].

³⁵ Lásd A Kúria összefoglaló véleménye (2. lj.) 27.

³⁶ Trócsányi megfogalmazásában: „A jogegységi határozat nem jogszabály, sem dogmatikailag, sem a jogalkotási törvény alapján: nem általánosan kötelező magatartási szabályok, hanem intern normák, amelyek hatálya csak a bíróságokra terjed ki. Ugyanakkor a jogegységi határozat – figyelemmel annak a bíróságokra kötelező jellegére – jogszabályként viselkedhet.” Lásd TRÓCSÁNYI (16. lj.) 71.

a 2012 előtti hatásköri jellegű alkotmányossági vitákban – a két szerv közti konfliktusok kialakulásának veszélye e kvázi jogforrások felülvizsgálata esetén magasabbnak mondható.

4. AZ ÉRVELÉSEK JELLEMZŐI BÍRÓI KEZDEMÉNYEZÉS ESETÉN

4.1. EGY JELLEGZETES ÜGY – RÉSZLETEK A BÍRÓI KEZDEMÉNYEZÉSBEN FOGLALT ALKOTMÁNYJOGI ÉRVEKBŐL [2/2015. (II. 2.) AB HATÁROZAT]

Az Országgyűlés 2014. július 4-én fogadta el a *Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényt*. A törvény célja – ahogy arra preambuluma rámutat – a Kúria 2/2014. PJE határozatából származó egyes követelmények érvényre juttatása volt.³⁷

Az Alkotmánybíróság 34/2014. (XI. 14.) AB határozatában (első devizahiteles határozat) a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiumáról érkezett három indítvány kapcsán már vizsgálta a *2014. évi XXXVIII. törvényt*, és a bírói kezdeményezéseket elutasította, illetve visszautasította. A törvénnyel szemben másodfokon a Fővárosi Ítéltábla tanácsa fordult az Alkotmánybírósághoz, indítványozva, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, C) cikk (1) bekezdés, E) cikk, M) cikk, Q) cikk (2) bekezdés, I. cikk (3)–(4) bekezdés, XV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés, 25. cikk (1) bekezdés, 26. cikk (1) bekezdés sérelmét.

Az indítványok több alkotmányossági problémára világítottak rá, amelyek közül most néhányra rámutatunk a két bíróság közötti interakció bemutatása érdekében. Az indítványozó egyik aggálya az volt, hogy a *2014. évi XXXVIII. törvényben* szabályozott per magánjogi jogvita, amelyben – főszabályként – az igény azzal szemben érvényesíthető, aki a jog alapjául szolgáló polgári jogviszony alánya. Kivételes esetben a jogalkotó a felek önrendelkezési jogát korlátozva lehetővé teheti, hogy a per ne a magánjogi jogviszony két fele között folyjon, ebben az esetben azonban szabályozni szükséges, hogy az ítélet hatálya mely jogviszonyokra terjed ki. „Az állam jogállásához kapcsolódó, közfeladatot ellátó és az annak gyakorlására alkotmányos eszközökkel felhatalmazott szervezet szabályozásának mellőzése és az állam perbeli jogállásával védendő jogok alanyainak, valamint a jogszerzés hatályának szabályozatlansága a bíróság érdemi döntésének személyi és tárgyi hatályát

³⁷ A szabályozásról és az alkotmányos jogvitáról bővebben lásd GÁRDOS-OROSZ FRUZZSINA – GÁRDOS PÉTER: „Az Alkotmánybíróság első határozata a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseiben alkalmazott egyoldalú szerződésmódosítási jogra vonatkozó törvényi szabályozásról” *Jogesetek Magyarázata* 2015/2, illetve GÁRDOS-OROSZ FRUZZSINA – GÁRDOS PÉTER: „Az Alkotmánybíróság második határozata a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseiben alkalmazott egyoldalú szerződésmódosítási jogra vonatkozó törvényi szabályozásról: a fogyasztók védelme, a hatalommegosztás és a bírói függetlenség” *Jogesetek Magyarázata* 2016/3. Az alábbiak ezen írások egyes részleteit emelik ki, az érvelés illusztrálásának céljából.

együttesen és egyenként is kétségessé teszik, ami súlyosan sérti a jogállamiságból fakadó jogbiztonság alkotmányos elvét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés].³⁸

Az indítvány rámutatott, hogy a törvény összemosza az állam magánjogi és közjogi jogalanyiságát, és ez a konkrét jogkövetkezményeket teszi bizonytalanná, ami a jogalkalmazás során megjelenő probléma. *A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény* (Ptk.) 3:405. §-a az államot csupán a magánjogi jogviszonyok tekintetében ruhazza fel jogalanyisággal. A *2014. évi XXXVIII. törvény* alapján folyó eljárásokban azonban az állam nem magánjogi jogalanyként, hanem közrendvédelmi funkciójában vesz részt. E jogviszonyok tekintetében azonban az indítványozó bírószerint hiányzik az állam eljárásának törvényes felhatalmazása.

Az indítvány – az Alkotmánybíróság korábbi joggyakorlatát felhíva – kifejti továbbá például, hogy az ítélt dolog jogintézménye, amely biztosítja, hogy az azonos tényalapból származó ugyanazon jogot a felek többé ne tehessék vitássá, a jogbiztonság elvén keresztül alkotmányos védelemben részesül. E védelem a döntés tartalmi helyességétől függetlenül áll be. E követelményre tekintettel nem állapítható meg, hogy az ítélet hatálya kiterjed-e a már korábban jogerősen elbírált ügyekre, így a *2014. évi XXXVIII. törvénynek* „a bírósági eljárásra vonatkozó valamennyi szabálya [...] sérti a jogállamiságból fakadó jogbiztonság alkotmányos elvét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés].”³⁹

Az indítvány szerint mindemellett a *2014. évi XXXVIII. törvény* a tisztességtelenség vizsgálata során kizárólag a törvény 4. § (1) bekezdésében rögzített hét elv vizsgálatát teszi lehetővé. Ez eltér a korábbi szabályozástól, mivel a *Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény* 209. § (2) bekezdése széles körű mérlegelési lehetőséget biztosított a tisztességtelenség vizsgálata során a bíróság számára. „A bírák [...] a jogi norma etikai előírását magában foglaló tartalmát értelmezték, és ennek az értelmezési tevékenységnek az eredményeként vetítették azt a jogvita alapjául szolgáló tényállásra. Érdemi döntésüket a jogszabály értelmezésével és a tények értékelésével kialakult meggyőződésük határozta meg, és ez az ítélezési tevékenység valósítja meg a bírák jogalkalmazói függetlenségének monopóliumát.”⁴⁰

Az indítvány szerint tehát a *2014. évi XXXVIII. törvény* szabályozása „a jogállamban működő igazságszolgáltatás mint önálló hatalmi ág hatáskörébe tartozó polgári peres eljárás útján védett alanyi jogok fennállásába vetett bizalmat a jogerő áttörése olyan mértékben megrendíti, amelynek következtében a Tv. 4. § (2) és (3) bekezdései súlyosan sértik a jogállamiságból fakadó jogbiztonság alkotmányos elvét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés], a jogszabály értelmezésére egyedül felhatalmazással rendelkező bíróságok függetlenségét [Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdés], és a törvényalkotásnak a bírósági döntések végleges hatályába történő beavatkozása pedig a hatalommegosztás elvét [Alaptörvény C) cikk (1) bekezdés].”⁴¹

Az indítvány elemzése és már a fenti elemek kiemelése alapján is jól látható, hogy a bírói kezdeményezés során a bíróság(ok) rendkívül felkészült alkotmányjogi érve-

³⁸ Indítvány 6.

³⁹ Indítvány (Fővárosi Ítéletábla 9.Pf.21.279/2014/6.) a III/01692/2014 sz. ügyhöz. 10.

⁴⁰ Lásd Indítvány (39. lj.) 11.

⁴¹ Lásd Indítvány (39. lj.) 12.

léssel igyekeztek alátámasztani az állításukat. A fentiekben jeleztük, hogy az utólagos normakontroll-eljárás kezdeményezésének a leghatékonyabb eszköze a bírói kezdeményezés lehet a jelen jogszabályi környezetben, és látjuk, hogy ennek oka az, hogy egyrészt a bírósági jogalkalmazás során az alkotmányjogi probléma kikristályosodik, másrészt pedig a rendes bíróság felkészültsége lehetőséget ad rá, hogy az alkotmányjogi panasz eljárás tapasztalataival szemben érdemi elbírálásra alkalmas, az Alkotmánybíróság számára igazi szakmai kihívást jelentő indítványok kerüljenek megfogalmazásra.

4.2. A NORMAKONTROLL ÉS AZ EGYEDI ÜGY TÉNYÁLLÁSÁNAK FIGYELEMBEVÉTELE AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ÁLTAL

A fenti indítvány alapján jól látható, hogy a bíróság a konkrét jogalkalmazás során hogyan szembesült az állam perbeli szerepének kérdésével. Az Alkotmánybíróság azonban – azt követően, hogy felhívta a hatalommegosztással kapcsolatban rendszerint hivatkozott korábbi határozatait⁴² – rámutatott arra, hogy a Ptk. 3:405. § (1) bekezdése biztosítja az állam jogalanyiságát, így az állam *a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény* (Pp.) 48. §-a alapján perbeli jogképességgel rendelkezik. A perbeli jogképesség azonban önmagában még nem alapozza meg a perbeli legitimitációt, amely általában anyagi jogi kérdés. Kivételesen azonban törvény határozhatja meg, hogy ki lehet fél a perben. A *2014. évi XXXVIII. törvény* ezzel a megoldással élt.⁴³

A határozat ugyanakkor elismeri, hogy az állam magánjogi és közjogi minősége a jelen esetben keveredik, hiszen az állam „tisztán magánjogi igények érvényesítésében működik közre a felek egyenlőségén és mellérendeltségén alapuló polgári peres eljárásban, ugyanakkor mindezt közfeladatként, a közjó érdekében, a közérdek védelmében is teszi”.⁴⁴ E beavatkozás indoka az Alkotmánybíróság szerint az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésének megfelelően a gyengébb fél pozíciójának kiegyensúlyozása. Ennek alátámasztásaként hivatkozik a határozat *a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény* 39. §-ára, amely fogyasztók széles körét érintő vagy jelentős hátrányt okozó tevékenység esetén biztosítja a fellépés lehetőségét meghatározott szervezetek számára. „A jogalkotó önmagában azzal, hogy az államot az eljárás alpereseként nevesíti, nem preferálja mint peres felet – csupán a fogyasztók érdekeit védő speciális eljárási szabályokat vezet be.”⁴⁵

Az Alkotmánybíróság azzal kapcsolatban sem osztotta az indítványozó gyakorlatias, de komoly alkotmányjogi problémát okozó okfejtését, hogy a *2014. évi XXXVIII. törvény* alapján értelmezéssel sem határozható meg, hogy az ítélet hatálya kire terjed ki. A határozat szerint „a keresetet jogerősen elutasító ítélet hatálya a perben felperesként részt vevő pénzügyi intézmény valamennyi olyan fogyasztónak minősülő szerző-

⁴² 2/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [19]–[21].

⁴³ Lásd Indokolás (42. lj.) [30].

⁴⁴ Lásd Indokolás (42. lj.) Indokolás [31].

⁴⁵ Lásd Indokolás (42. lj.) Indokolás [38].

déses partnerére kiterjed, akinek a pénzügyi intézménnyel a Tv. szerinti időtartamban kötött szerződése tartalmazza, illetve tartalmazta a semmis kikötést”⁴⁶. Ezzel szemben a pénzügyi intézmény pernyerése esetén „a törvényi vélelem megdől, a kikötés érvényes, ebből az érintett felekre továbbra is jogok és kötelezettségek származnak. Az ítélet jogerejének az alanyi hatálya, az anyagi jogerő tehát mind a keresetnek helyt adó döntés, mind pedig a kereset elutasítása esetén is ugyanazokra a személyekre terjed ki.”⁴⁷ Ezen okfejtés alátámasztásaként hivatkozik a határozat a Ptk. 209/B. §-a szerinti közérdekű perekre, rámutatva, hogy a vizsgált perek is lényegüket tekintve „inverz” közérdekű perek.

Ebben a kérdésben az Alkotmánybíróság nem vette figyelembe, hogy az analógia-ként szolgáló példák nem segítik a konkrét jogalkalmazást, mert azok a vizsgált szabályozás előképeinek nem tekinthetők, és a konkrét bírósági eljárásokban analóg módon sem segítik az alkalmazást.

A jogerő feltörésével kapcsolatban az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy a lezárt jogviszonyok megváltoztathatatlanságának követelménye nem abszolút (lásd például a perújítás intézményét), azonban lezárt jogviszonyokat jogszabállyal vagy jogszabály hatályon kívül helyezésével csak akkor lehet alkotmányosan megváltoztatni, „ha azt a jogbiztonsággal konkuráló más alkotmányos elv elkerülhetetlené teszi és ezzel nem okoz céljához képes aránytalan sérelmet”.⁴⁸ Példaként hivatkozik a határozat a jogerősen lezárt büntetőeljárásoknak az elítélt javára történő felülvizsgálatára. Az Alkotmánybíróság – felidézve azt az első devizahiteles határozatban kifejtett álláspontot, amely szerint az adósok gazdaságilag és szociálisan ellehetetlenültek, a probléma a nemzetgazdaságot is érintő össz társadalmi problémává vált – arra mutatott rá, hogy a kialakult helyzet következtében a fogyasztók a cselekvési autonómiájukat, önrendelkezési szabadságukat kiüresítő gazdasági szükséghelyzetbe kerültek, ami az emberi méltóságukat sérti. „Márpedig az emberi méltóság sérthetetlen (Alaptörvény II. cikk), védelme az állam elsőrendű kötelessége [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés]. Ennek a sérelmes helyzetnek a megoldása érdekében döntött úgy a törvényhozó, hogy kivételesen, szűk körben, az Alaptörvény I. és II. cikkét az M) cikkel együttesen értelmezve, a jogegységi határozatban foglaltakat szem előtt tartva a már egyszer elbírált jogviszonyokat mintegy újraértékeli. A törvényhozó ezen Alaptörvény-konform megoldásával lényegesen kisebb érdeksérelmet okozott (az egyébként vélelmezetten tisztességtelen kikötést alkalmazó) pénzügyi intézményeknek, mint a pervesztes adósoknak okozott volna azzal, ha a Tv.-i megoldásból történő kirekesztéssel az elszámolásból kimaradtak volna.”⁴⁹ A határozat e körben rámutat továbbá arra, hogy „a tisztességtelennek minősített kikötések már a szerződések létrejöttkor semmisesek voltak, azokhoz joghatás nem fűződéhetett volna, a jogerő feltörése kivételesen az in integrum restitutio során is szükségesnek minősült. Az adósok jogbiztonságba vetett bizalmát ugyanis éppen az

⁴⁶ Lásd Indokolás (42. lj.) Indokolás [46].

⁴⁷ Lásd Indokolás (42. lj.) Indokolás [47].

⁴⁸ Lásd Indokolás (42. lj.) Indokolás [57].

⁴⁹ Lásd Indokolás (42. lj.) Indokolás [64].

rendítette volna meg, ha a tisztességtelenség – akár a jogerőre hivatkozással – következmények nélkül maradt volna.”⁵⁰

4.3. DOGMATIKAI MEGFIGYELÉSEK

A jogerő áttörésének alkotmányosságát azzal indokolja a testület, hogy ellenkező esetben – ha a már jogerősen lezárt ügyekre nem vonatkozik a vizsgált jogszabály – önkényes lett volna a különbségtétel azonos helyzetben lévő személyek között. Alapjognak nem minősülő jogok tekintetében az állam akkor tehet különbséget azonos helyzetben lévő jogalanyok között, ha a különbségtétel nem önkényes, azaz észszerű. Jelen esetben azonban az indítványból következően a különbségtétel észszerű indoka lett volna, ha a jogbiztonság és a hatalommegosztás elvét előtérbe helyezve a jogalkotó úgy dönt, hogy az általános társadalmi problémához mérten kisszámú, már lezárt, jogerős ügyet az új szabályozás nem érinti. Ez nem akadályozta volna meg a jogalkotói cél megvalósítását. Ebben a határozatban azonban úgy kerül sor a jogerő áttörése alkotmányosságának indoklására, hogy az Alkotmánybíróság nem tekintette át, hogy egyébként a döntése mennyi lezárt peres ügyet érint, ezekben egyébként a védendő fogyasztók szempontjából milyen arányban születtek kedvező vagy elfogadható döntések stb. Ahogy Sulyok Tamás párhuzamos véleménye is felhívja erre a figyelmet, a jogszabály kiterjesztő rendelkezésének alkotmányosságát úgy fogalmazza meg az Alkotmánybíróság, hogy azt állítja – *a contrario* – alaptörvény-ellenes lett volna, ha a jogalkotó különbséget tett volna a már lezárt, és az adott esetben még meg sem indított peres ügyek által érintett jogalanyok között. Az AB határozat érvelése tehát újszerű abból a szempontból is, hogy nem alapjog tekintetében fennálló diszkriminációs érveléssel igazolja más alkotmányos elvek megsérthetőségét. Egyes jogálami alapelvek és alapvető jogok gyengülése mellett tehát a diszkrimináció tilalmának érvényesítése más alkotmányos elvekkel szemben elsőbbséget kap, ha a kormányzati szándék a válsághelyzetben és a konkrét ügyben ezt indokolja.

A határozat szemléletét és az egyes részkérdések eldöntését alapvetően meghatározta az, hogy az Alkotmánybíróság úgy találta: a tulajdonosi autonómiának és ezzel összefüggésben az emberi méltósághoz való jognak kiterjesztett értelmezést kell kapnia, hiszen a határozat végső érvként az emberi méltóság sérthetlenségére hivatkozott, amely érvet – ahogy azt a különvéleményekben is olvashattuk – ilyen értelemben még nem használta az Alkotmánybíróság. Ez a meghatározó értelmezési sarokpont teljesen ellentétes volt a bíróság gyakorlatával és szempontrendszerével. Az emberi méltósághoz való jog az Alaptörvény szerinti dogmatika szerint is azt jelenti, hogy az emberi személyiség lényege, az emberi minőség nem vonható el a jogi szabályozással. Az Alkotmánybíróság határozata azonban más, az alkotmánybíráskodás szempontjából is újszerű, a rendes bíróság alkotmányos jogértelmezése szempontjából pedig radikálisan idegen útmutatást fogalmazott meg.

⁵⁰ Lásd Indokolás (42. lj.) Indokolás [65].

Az arányossági mérce vonatkozásában is új utakat nyitott meg a határozat, amikor azt mondta ki, hogy az Alkotmánybíróság a jogerő áttörése alkotmányosságának megítélésekor úgy látta, hogy a törvényhozó az Alaptörvénynek megfelelő megoldásával lényegesen kisebb érdeksérelmet okozott a tisztességtelen kikötést alkalmazó pénzügyi intézményeknek, mint amekkorát a pervesztes adósoknak okozott volna azzal, ha a törvényi megoldás nem vonatkozott volna minden azonos helyzetben lévő adósra. Ez a szempontrendszer is teljesen ellentétes a bíróság jogértelmezési gyakorlatával, amely kizárja az ilyen jellegű mérlegeléseket a konkrét ügyek eldöntésekor.

Szokatlan magyarázatként jelenik meg továbbá a határozatban a jogbiztonság értelmezésekor a jogbiztonságba vetett bizalom szerepe. Bár az Alkotmánybíróság hivatkozik itt arra, hogy a megoldás kivételes és egyszeri, érdemes kiemelni, hogy az Alkotmánybíróság által alkalmazott mérce is kivételes és újszerű. A határozat azért fogadja el, hogy az eredeti helyzet a jogszabály erejénél fogva visszaálljon akkor is, ha egyébként már jogerős bírósági döntések születtek a helyzet rendezése tárgyában, mert „az anyagi igazságosság” érvényesítése érdekében a jogbiztonság fogalmába beleértetik, hogy a tisztességtelen jogviszonyok orvoslást nyerjenek utólag is. Ez a felfogás biztosan ellentétes azzal az elvvel, mely szerint a bíraskodás célja az adott ügyben a jogszolgáltatás, és nem az elvont, szubjektív igazságérzet érvényesítése.

Mindezek alapján úgy tűnik, hogy az Alkotmánybíróság a jelen ügyben a konkrét normakontroll során ugyan figyelembe vette az adott ügy körülményeit, az érvelésében azonban azok a szempontok jelentek meg, amelyek a folyamatban lévő peres ügyek kimenetelét tartják szem előtt az alkotmányossági probléma megítélésekor. Mindezek miatt a normakontroll-eljárásnak a megállapítási tulajdonképpen a hasonló ügyekben a rendes bíróságok által végzett jogszolgáltatás kritikájául is szolgáltak, hiszen azt állapították meg, hogy a rendes bíróságok által alkalmazott jogértelmezés tulajdonképpen sok esetben alkotmányellenes lehetett, amennyiben a fenti újszerű alkotmányossági szempontoknak nem felelt meg. A határozat tehát nagy jelentőségű volt a rendes bíróság és az Alkotmánybíróság kapcsolata tekintetében, mert – bár normakontroll-eljárásról volt szó – *obiter dictum* azt is megállapította a határozat, hogy álláspontja szerint mit jelent az alkotmányos polgári jog, és ez milyen elvárásokkal jár a rendes bírósági jogértelmezésre és jogalkalmazásra nézve. Az itt megfogalmazott alkotmányjogi megközelítés azonban sok tekintetben ellentmond a korábban kialakított és a korábbi alkotmányos kereteknek megfelelő polgári jogi megközelítésnek.

5. KÖVETKEZTETÉSEK

„A két intézmény együttműködésének elvi alapja az a közös felelősség, melyet a két bírói szervezet visel a törvényhozó és a végrehajtó hatalom ellenőrzésében. Bár a két testület feladatköre e ponton összeér, fontos hangsúlyozni, hogy viszonya összességében párhuzamos, tehát alá-fölé rendeltség nélküli.”⁵¹

⁵¹ Lásd PACZOLAY (15. lj.) 11.

A bíróságok megítélésén, jogértelmezésén múlik, úgy látják-e, hogy alkotmányosági kérdéssel állnak szemben, és ezért szükséges, hogy az Alkotmánybírósághoz forduljanak bírói kezdeményezés keretében. Abban az esetben azonban, ha ezt szükségesnek látják, arra is kötelezettséget vállalnak, hogy az Alkotmánybíróság döntését az értelmezés adaptálása tekintetében végrehajtsák. Magát a jogvitát ugyanis mindig a rendes bíróság dönti el, ehhez azonban sok esetben szükség van arra, hogy bizonyossá váljon az alkalmazandó jogtétel alkotmányossága vagy alkotmányellenessége. Jelen kutatás azt mutatta, hogy a bíróságok 2012 előtt és azt követően is hasonló intenzitással látták szükségesnek azt, hogy az Alkotmánybírósághoz forduljanak. A rendes bíróság részéről megfigyelhető tartózkodás nem indokolatlan, hiszen az alkalmazandó jogszabály alkotmányosságának megítéléséhez csak akkor jut el a bíróság, ha egyetlenegy olyan értelmezést sem talál, amely megfelelne az alkotmánynak. Ez az esetkör viszonylag kicsi, hiszen egyedi esetben az alkalmazandó jogtétel megtalálása során a bíróság több lehetőség közül ki tudja választani azt, amelyik összhangban áll az alkotmánnyal. A bírói kezdeményezés a másik oldalon azonban nemcsak kötelezettséget, hanem lehetőséget is jelent a bíróság számára, hiszen bizonytalanság esetén is kérheti az Alkotmánybíróság vizsgálatát. Ez utóbbi felfogás nem általános a bírói gyakorlatban, aminek az oka lehet az is, hogy felfüggesztés esetében az ügy elhúzódik, illetve sikertelen kezdeményezés esetében ez az eljáró bíró hibájaként róható fel. Ez a szemlélet azonban kevésbé járul hozzá ahhoz, hogy a bírói kezdeményezések száma növekedjen, és így az Alkotmánybíróság több utólagos normakontrollt tudjon elvégezni.

Megfigyelhető tehát, hogy a bírói kezdeményezés egyre fontosabb eszköz az alkotmányos jogvédelem rendszerében, az alkotmánybíráskodás szempontjából az egyik legfontosabb input, ám mivel a rendes bíráskodás, a bírósági szervezetrendszer részéről nem különösebben honorált, ha a bíróság él ezzel az eszközzel, ezért a bíró kezdeményezések számának az emelkedése az új rendszerben sem figyelhető meg. Az Alaptörvény hatálybalépése és az új eljárások bevezetése mellett a két bíróság együttműködését a bírói kezdeményezés útján valamiféle belső ösztönző kialakítása tehetné eredményesebbé.

Főtábla (összes bírói kezdeményezés, 2012–2016)

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2016	3067/2017. (IV. 4.) AB hat.	2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.	Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek.	isz. az adott ügyben nem alkalmazható
2016	3047/2017. (III. 20.) AB hat.	7/2012. (II. 14.) NEFMI rend.	Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., L) cikk (1) bek., XII. cikk (2) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (4) bek., XV. cikk (5) bek., XIX. cikk (1) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2016	4/2017. (II. 28.) AB hat.	61/2009. (V. 14.) FVM rend.	Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek.	alaptv.-ellenesség megállapítása, adott és más folyamatban lévő ügyekben az alkalmazás kizárása / indítvány elutasítása
2016	3019/2017. (II. 17.) AB hat.	54/2014. (XII. 10.) MNB rend. 6. § (2) bek.	Szegedi Járásbíróság	B) cikk (1) bek., T) cikk (3) bek., 41. cikk (5) bek.	alkotmányos követelmény megállapítása / indítvány elutasítása
2016	3029/2017. (II. 17.) AB végz.	1998. évi XIX. tv. 514. § (1) bek.	Gödöllői Járásbíróság	XXVIII. cikk (3) bek.	megszüntető végz.
2016	3267/2016. (XII. 20.) AB hat.	2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.	Főv. Törvényszék	24. cikk (2) bek. b) pont	isz. az adott ügyben nem alkalmazható
2016	24/2016. (XII. 12.) AB hat.	2010. évi LXXXVII. tv. 15. §. 26. §; 262/2010. (XI. 17.) Korm. rend. 6–28. §	Főv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., C) cikk (3) bek., M) cikk (1) bek., N) cikk (2) bek., P) cikk (1) bek., P) cikk (2) bek., O) cikk (2) bek., R) cikk (2) bek., XXVI. cikk, XXVIII. cikk (1) bek., 39. cikk (2) bek.	indítvány elutasítása, visszautasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2016	3228/2016. (XI. 14.) AB végz.	1997. évi LXXXI. tv. 83/C. § (1) és (4) bek., 102/I. § (1) és (2) bek.	Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	Q) cikk (2) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek.	az AB eljárását az EJEB előtt 78117/13. számon indult Fábán kontra Magyarország ügy Nagyka- mara előtt folyamatban lévő felül- vizsgálat befejezéséig felfüggeszti
2016	18/2016. (X. 20.) AB hat.	2013. évi CCXII. tv. 103/A. § (2) bek.	Veszprémi Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróság	XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	isz. szövegrészenek alaptv.-ellenes- sége megállapítva / adott és más folyamatban lévő ügyekben az alkál- mazás kizárása
2016	3180/2016. (X. 4.) AB hat.	1998. évi XIX. tv. 338. § (1) bek.	Pápai Járásbíróság	XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2016	15/2016. (IX. 21.) AB hat.	1998. évi XIX. tv. 344. § (1) bek.	Nyíregyházi Tör- vényszék	B) cikk, B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXVI- II. cikk (3) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 29. cikk	isz. alaptv.-ellenessége megállapítva / egyedi ügyben történő alkalmazási tilalom kimondására irányuló indít- vány elutasítása / indítvány egye- bekben visszautasítva
2016	3176/2016. (IX. 26.) AB végz.	31/2015. (VI. 16.) BM rend. 89. § (1) és (2) bek.	Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	T) cikk (2) bek., 18. cikk (3) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	bírói kezdeményezés visszautasítása
2016	3152/2016. (VII. 22.) AB hat.	31/2015. (VI. 16.) BM rend. 89. § (1) és (2) bek.	Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	R) cikk, T) cikk (2) bek., T) cikk (3) bek., 15. cikk (3) bek., 15. cikk (4) bek., 18. cikk (3) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 24. cikk (3) bek., 28. cikk	bírói kezdeményezések elutasítása
2016	3133/2016. (VI. 29.) AB hat.	2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.	Budapesti Körmeyéki Törvényszék	B) cikk (1) bek.	isz. az adott ügyben nem alkalmaz- ható
2016	3132/2016. (VI. 29.) AB hat.	2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.	Budapesti Körmeyéki Törvényszék	B) cikk (1) bek.	isz. az adott ügyben nem alkalmaz- ható
2016	3131/2016. (VI. 29.) AB hat.	2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.	Budapesti Körmeyéki Törvényszék	B) cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	isz. az adott ügyben nem alkalmaz- ható
2016	3135/2016. (VI. 29.) AB hat.	2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.	Budapesti Körmeyéki Törvényszék	B) cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	isz. az adott ügyben nem alkalmaz- ható
2016	3134/2016. (VI. 29.) AB hat.	2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.	Budapesti Körmeyéki Törvényszék	B) cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	isz. az adott ügyben nem alkalmaz- ható

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2016	3136/2016. (VI. 29.) AB hat.	2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.	Budapest Környéki Törvényszék	B) cikk (1) bek.	jsz. az adott ügyben nem alkalmaz- ható
2016	3116/2016. (VI. 21.) AB hat.	2012. évi C. tv. 94. § II. fordulat	Budapest Környéki Törvényszék	B) cikk (1) bek., C) cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 25. cikk (1) bek., 25. cikk (2) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2016	3098/2016. (V. 24.) AB hat.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 25. cikk (3) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2016	3097/2016. (V. 24.) AB hat.	189/1998. (XI. 23.) Korm. rend.	Budapesti II. és III. kerületi Bíróság	B) cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 26. cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2016	3073/2016. (IV. 18.) AB hat.	1998. évi XIX. tv. 46. § b) pont, 184. § (2) bek., valamint 373. § II. d) pont	Pesti Központi Kerü- leti Bíróság	XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (3) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2016	3063/2016. (III. 22.) AB végz.	2013. évi CCXII. tv. 27. § (1) bek. a) pont ab) alpont és 68. § (5) bek.; 2013. évi CCXII. tv. 103/A. § (1) bek.	Debreceni Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróság	24. cikk (2) bek. b) pont	indítvány visszautasítása
2016	III/02056/2016.	2013. évi CCXL. tv. 292–293. §	Budapest Környéki Törvényszék	B) cikk (1) bek.	nincs
2016	III/01949/2016.	2013. évi CCXL. tv. 292–293. §	Budapest Környéki Törvényszék	B) cikk (1) bek.	nincs
2016	III/01948/2016.	2013. évi CCXL. tv. 292–293. §	Budapest Környéki Törvényszék	B) cikk (1) bek.	nincs
2016	III/01901/2016.	2011. évi CLXXV. tv. 75. § (3) bek.	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek.	nincs
2016	III/01861/2016.	1952. évi III. tv. 5. § (3) bek.	Budapesti II. és III. kerületi Bíróság	Q) cikk (1) bek., I. cikk (1) bek., I. cikk (2) bek., I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2016	III/01843/2016.	2001. évi LXIV. tv. 7. § (17) pont; 13/2015. (III. 11.) MvM rend. 2. sz. melléklet 6-7. pont	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont	nincs
2016	III/01842/2016.	2001. évi LXIV. tv. 7. § (17) pont; 13/2015. (III. 11.) MvM rend. 2. sz. melléklet 6-7. pont	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont	nincs
2016	III/01772/2016.	1994. évi LIII. tv. 305. § (3) bek.	Ráckevei Járásbírórság	B) cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek.	nincs
2016	III/01605/2016.	54/2014. (X. 10.) MNB rend. 6. § (2) bek.	Szegedi Járásbírórság	B) cikk (1) bek., T) cikk (3) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 41. cikk (5) bek.	nincs
2016	III/01525/2016.	168/1999. (XI. 24.) Korm. rend. 10. § d) pont	Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	I. cikk (3) bek., II. cikk, VI. cikk, XXIV. cikk, XXVII. cikk	nincs
2016	III/01374/2016.	2012. évi XCIII. tv. 7/A. § (3) bek.	Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek., XIII. cikk (1) bek., XIII. cikk (2) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	nincs
2016	III/01366/2016.	2006. évi V. tv. 9/C. §	Pécsi Ítéletábra	O) cikk, P) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek., XII. cikk (1) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek.	nincs
2016	III/01359/2016.	1997. évi LXXXI. tv. 83/C. § (1) és (4) bek., 102/I. § (1) és (2) bek.	Kúria	Q) cikk (2) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek.	nincs
2016	III/01047/2016.	2011. évi CLXI. tv. 86. § (3) bek. b) pont	Föv. Törvényszék	XXVIII. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 26. cikk (1) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2016	III/01024/2016.	31/2015. (VI. 16.) BM rend. 89. § (1) és (2) bek.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	R) cikk (2) bek., T) cikk (2) bek., T) cikk (3) bek., 15. cikk (3) bek., 15. cikk (4) bek., 18. cikk (3) bek. B) cikk (1) bek.	nincs
2016	III/00843/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek.	nincs
2016	III/00842/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek.	nincs
2016	III/00794/2016.	31/2015. (VI. 16.) BM rend. 89. § (1) és (2) bek.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	T) cikk (2) bek., T) cikk (3) bek., 18. cikk (3) bek., 28. cikk	nincs
2016	III/00696/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 25. cikk (3) bek. B) cikk (1) bek.	nincs
2016	III/00694/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek.	nincs
2016	III/00693/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 25. cikk (3) bek. B) cikk (1) bek.	nincs
2016	III/00691/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek.	nincs
2016	III/00595/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek.	nincs
2016	III/00556/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek.	nincs
2016	III/00499/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek.	nincs
2016	III/00428/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXIII. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 25. cikk (3) bek. B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 25. cikk (3) bek.	nincs
2016	III/00427/2016.	2014. évi XL. tv. 37/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 25. cikk (3) bek.	nincs
2016	III/00411/2016.	1998. évi XIX. tv. 338. § (1) bek.	Pápai Járásbíróság	XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2016	III/00135/2016.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2016	III/00134/2016.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2016	III/00133/2016.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2016	III/00121/2016.	1998. évi XXVIII. tv. 43. § (1)-(4) bek. és a 43. § (4) bek.	Debreceni Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	nincs
2016	III/00041/2016.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2016	III/00040/2016.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	3089/2016. (V. 12.) AB hat.	35/2012. (VIII. 15.) KIM rend.	Debreceni Írelőtábla	T) cikk (3) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 18. cikk (3) bek., 25. cikk (1) bek., 25. cikk (2) bek., 26. cikk (1) bek.	jsz. alaptv.-ellenességének megál- lapiását elutasítja / egyedi ügyben való alkalmazás tilalmának megállá- pítását visszautasítja / kezdeménye- zést egyebekben visszautasítja
2015	3076/2016. (IV. 18.) AB végz.	1993. évi LV. tv. 4. § (3) bek.	Mohácsi Járásbíróság	R) cikk (1) bek., R) cikk (2) bek., T) cikk (3) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 24. cikk (3) bek. a) pont	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	3049/2016. (III. 22.) AB hat.	2012. évi XXXVI. tv. 13/A. § és 145. § (12) bek.	Főv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., I) cikk (3) bek., VI. cikk (2) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2015	3046/2016. (III. 22.) AB hat.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása / az eljárást egye- bekben megszünteti
2015	3045/2016. (III. 22.) AB végz.	3/2013. KMJE hat.	Zalaegerszegi Tör- vényszék	B) cikk (1) bek., C) cikk (1) bek.	az eljárást megszünteti

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2015	4/2016. (III. 1.) AB hat.	1997. évi LXXXIII. tv. 42/C. § c) pont	Nyiregyházi Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróság	N) cikk (1) bek., N) cikk (2) bek., XIII. cikk, XIII. cikk (1) bek., XIX. cikk, XIX. cikk (1) bek., XIX. cikk (4) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	jsz. alaptv.-ellenességének megál- laptatása / az egyedi ügyben történő alkalmazás kizárása
2015	3038/2016. (III. 3.) AB hat.	2011. évi CLXXXIX. tv. 14. § (2) és (3) bek.	Nyiregyházi Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., R) cikk, VII. cikk, IX. cikk, X. cikk, 31. cikk, 32. cikk (1) bek., 32. cikk (1) bek. e) pont, 32. cikk (1) bek. e) pont	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2015	2/2016. (II. 8.) AB hat.	3/2013. KMJE hat.	Zalaegerszegi Tör- vényszék	B) cikk, B) cikk (1) bek., C) cikk, C) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (4) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 25. cikk, 25. cikk (3) bek., 28. cikk, 37. cikk (4) bek.	jogegységi hat. alaptv.-elle- nes, ezért közzétételére visszaha- tító hatálytal megsemmisítő / elrende- li a jogegységi hat. alkalmazásával meghozott, jogerős hat.-tal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatát
2015	3016/2016. (II. 2.) AB hat.	2011. évi CLXIII. tv. 34. §; 2011. évi CXII. tv. 27. § (2) bek. g) pont	Föv. Törvényszék	I) cikk (3) bek., VI. cikk, VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek., Záró és vegyes rendelkezések 5. pont	bírói kezdeményezés elutasítása / egyebekben az indítványt vissza- utasítja
2015	3019/2016. (II. 2.) AB végz.	2012. évi C. tv. 94. § II. fordulat	Budapest Környéki Törvényszék	B) cikk (1) bek., I. cikk (2) bek., 28. cikk	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	35/2015. (XII. 16.) AB hat.	2006. évi V. tv.	Pécsi Ítéletábla	I) cikk (3) bek., XXIV. cikk, XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	jsz. alaptv.-ellenessége megállapít- va / a jogszabály az adott ügyben, valamint a jogerősen még le nem zárt, azonos tárgyú ügyekben nem alkalmazható
2015	3257/2015. (XII. 22.) AB hat.	2011. évi CCVI. tv. 14. § c) pont ca) és cb) alpont, 14/A. § (1)-(3) bek.; 295/2013. (VII. 29.) Korm. rend. 1. § c) és d) pont, 3. § (1) bek. ac) alpont és b) pont ba)–bc) alpont	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	Q) cikk (2) bek.	adott ügyben a jsz. nem alkalmaz- ható / jogszabály adott ügyben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványt visszautasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2015	3258/2015. (XII. 22.) AB hat.	2012. évi C. tv. 283. § (2) bek.	Pesti Központi Kerületi Bíróság	B) cikk, XXVII. cikk, XXVIII. cikk, 24. cikk (2) bek. b) pont	bírói kezdeményezés elutasítása
2015	3240/2015. (XII. 8.) AB végz.	2013. évi CLXXVII. tv. 30. § (1) bek.	Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	Q) cikk (2) bek., I. cikk (1) bek., I. cikk (2) bek., I. cikk (3) bek., II. cikk, III. cikk (1) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	3217/2015. (XI. 10.) AB végz.	2013. évi CCXII. tv. 105. § (2) bek.	Kecskeméti Járásbíróság	B) cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	3208/2015. (X. 27.) AB végz.	2003. évi CXXXIII. tv. 27/A. §	Pesti Központi Kerületi Bíróság	B) cikk (1) bek., II. cikk, XXIV. cikk	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	3197/2015. (X. 14.) AB végz.	Körmend Város Önkormányzata Képviselő-testület 11/1999. (X. 21.) sz. rend.	Körmendi Járásbíróság	XIII. cikk	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	3196/2015. (X. 14.) AB hat.	2011. évi CXCV. tv. 65. § (2) bek. b) pont	Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2015	3176/2015. (IX. 23.) AB hat.	2013. évi LXXXVII. tv. 8. § (4) bek. a) pont	Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XV. cikk (4) bek., XXIII. cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása / egyebekben visszautasítása
2015	3177/2015. (IX. 23.) AB hat.	213/2009. (IX. 29.) Korm. rend. 12. § (5) bek.	Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk, B) cikk (1) bek., I. cikk (4) bek., II. cikk, XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont	bírói kezdeményezés elutasítása / bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	27/2015. (VII. 21.) AB hat.	1982. évi 17. tvr. 27/A. § (2) bek.	Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	II. cikk, VI. cikk, VI. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 24. cikk (4) bek., Záró és egyes rendelkezések 5. pont	alaptv.-ellenesség megállapítása / adott ügyben való alkalmazás kizárása / egyebekben a kezdeményezés visszautasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2015	3122/2015. (VII. 9.) AB végz.	2010. évi LXXXVII. tv. 18. § (1a) bek.	Pesti Központi Kerü- leti Bíróság	B) cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	3128/2015. (VII. 9.) AB hat.	2013. évi CXXII. tv. egyes rendelkezései; 2013. évi CCXII. tv. 103/A. §	Debreceni Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., XXIV. cikk, XXVIII. cikk (7) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	bírói kezdeményezés elutasítása / az eljárás megszüntetése
2015	3117/2015. (VII. 2.) AB végz.	2011. évi CLXXXIX. tv.; Hódmezővásár- hely Megyei Jogú Város Közgyűlés 4/2013. (II. 5.) önk. rend.	Szegedi Közigazga- tási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., 32. cikk (1) bek. a) pont, 32. cikk (2) bek., 32. cikk (3) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	3116/2015. (VII. 2.) AB végz.	2011. évi CLXXII. tv. 12. §; 2004. évi I. tv. 14. § (2) bek.	Sport Állandó Válasz- totti bíróság	T) cikk (3) bek., XII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	21/2015. (VI. 18.) AB hat.	58/2013. (II. 27.) Korm. rend. 62. § (5) bek.	Miskolci Közigazga- tási és Munkaügyi Bíróság	15. cikk (4) bek.	jsz. alaptv.-ellenessége megállapítva / a jogszabály az adott ügyben nem alkalmazható
2015	22/2015. (VI. 18.) AB hat.	2011. évi CLXXXIX. tv. 85. §	Kúria	Q) cikk (3) bek., R) cikk (2) bek., R) cikk (3) bek., T) cikk (1) bek., T) cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., 1. cikk (2) bek. a) pont, 1. cikk (2) bek. b) pont, 15. cikk, 24. cikk (2) bek. f) pont, 28. cikk, 32. cikk (1) bek. b) pont, 32. cikk (1) bek. a) pont, 32. cikk (1) bek. f) pont, 33. cikk (3) bek., 34. cikk (1) bek., 34. cikk (4) bek.	mulasztás megállapítása / jog- szabály nemzetközi szerződés- be ütközésének megállapítása és megsemmisítése iránti bírói kezde- ményezések elutasítása
2015	3111/2015. (VI. 23.) AB hat.	2003. évi XCII. tv. 24/C. és 24/D. §	Tatabányai Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., E) cikk (2) bek., E) cikk (3) bek., M) cikk, M) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., Q) cikk (3) bek., I. cikk (3) bek., I. cikk (4) bek., XII. cikk, XII. cikk (1) bek., Záró és egyes rendelkezések 5. pont	bírói kezdeményezés elutasítása / jogszabály nemzetközi szerződés- be ütközésének megállapítására írá- nyuló bírói kezdeményezés vissza- utasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2015	20/2015. (VI. 16.) AB hat.	2003. évi XCII. tv. 6. § (2) bek. és 136. § (1) bek.	Egri Közigazgatási és Munkügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XXVI-II. cikk (7) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	alkotmányos követelmény megállapítása / Indítvány elutasítása
2015	3109/2015. (VI. 9.) AB végz.	1991. évi XLIX. tv. 83/A. § (4) bek.	Pécsi Törvényszék	B) cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	17/2015. (VI. 5.) AB hat.	2013. évi CXXII. tv. egyes rendelkezései; 2013. évi CCXII. tv. 103/A. §	Debreceni Közigazgatási és Munkügyi Bíróság	B) cikk, B) cikk (1) bek., B) cikk (3) bek., P) cikk, P) cikk (1) bek., P) cikk (2) bek., I. cikk, I. cikk (3) bek., XIII. cikk, XIII. cikk (1) bek., XXIV. cikk, XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk, XXVIII. cikk (1) bek., XXVI-II. cikk (7) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 24. cikk (3) bek. a) pont, 24. cikk (4) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	bírói kezdeményezés elutasítása / alkotmányos követelmény megállapítása / jogszabály alaptv.-ellenes ségének megállapítása / jogszabály alkalmazásának kizárása az adott, továbbá valamennyi folyamatban lévő ugyanilyen tárgyú ügyben
2015	3102/2015. (V. 26.) AB végz.	2006. évi IV. tv. 54. § (1) bek.	Budapest Környéki Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	11/2015. (V. 14.) AB hat.	Kúria 2/2014. sz. PJÉ hat. rendelkező rész 1. pont, indokoltas III/1. pont	Föv. Törvényszék	C) cikk (1) bek., M) cikk (2) bek., 25. cikk, 25. cikk (1) bek., 25. cikk (3) bek.	bírói kezdeményezések elutasítása
2015	3082/2015. (V. 8.) AB végz.	2003. évi C. tv. (Eht.) 159/A. §	Föv. Törvényszék	VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2015	3061/2015. (IV. 10.) AB hat.	2011. évi CLXVII. tv. 11. § (1) és (2) bek.	Kúria	B) cikk (1) bek., N) cikk, O) cikk, XIX. cikk (4) bek., Záró és vegyes rendelkezések 19. pont (5) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2015	III/03421/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03420/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03419/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03415/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2015	III/03414/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03412/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03406/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03365/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03364/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03298/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03297/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03287/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03254/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03249/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03248/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03210/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03209/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03163/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03145/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2015	III/03144/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03134/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03098/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/03083/2015.	1991. évi XXXIV. tv. 1. § (6a) bek.	Győri Járásbíróság	I. cikk (3) bek., VI. cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek., VI. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/01866/2015.	2013. évi CCXII. tv. 108. § (1) bek.; 1997. évi CXLI. tv. 94. § (5) bek.	Zalaegerszegi Köz- igazgatási és Munka- ügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek.	nincs
2015	III/01764/2015.	2013. évi CCXII. tv. 108. § (1) és (3) bek.	Komáromi Járásbi- róság	B) cikk (1) bek., T) cikk (3) bek., XIII. cikk (1) bek.	nincs
2015	III/01692/2015.	2013. évi CCXII. tv. 108. § (1) bek.	Zalaegerszegi Köz- igazgatási és Munka- ügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek., XIII. cikk (1) bek.	nincs
2015	III/01389/2015.	2011. évi CLXXXIX. tv. 85. §	Nyiregyházi Közigaz- gatási és Munkatügyi Bíróság	32. cikk (1) bek. b) pont, 32. cikk (1) bek. k) pont, 34. cikk (1) bek.	nincs
2015	III/01321/2015.	2013. évi CCXII. tv. 108. § (1) bek.; 1997. évi CXLI. tv. 94. § (5) bek.	Szombathelyi Köz- igazgatási és Munka- ügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek., XIII. cikk	nincs
2015	III/01117/2015.	2013. évi CCXII. tv. 108. § (1) bek.; 1997. évi CXLI. tv. 94. § (5) bek.	Szombathelyi Köz- igazgatási és Munka- ügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek., XIII. cikk (1) bek., XIII. cikk (2) bek.	nincs
2015	III/01113/2015.	2013. évi CCXII. tv. 108. § (1) bek.; 1997. évi CXLI. tv. 94. § (5) bek.	Szombathelyi Köz- igazgatási és Munka- ügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek., XIII. cikk (1) bek., XIII. cikk (2) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2015	III/01049/2015.	Kúria 2/2014. sz. PJE hat. rendelkező rész 1. pont, indokolás III/1. pont	Főv. Törvényszék	C) cikk (1) bek., 25. cikk	nincs
2015	III/01039/2015.	2011. évi CLXXXIX. tv. 85. §	Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	33. cikk (3) bek.	nincs
2015	III/01010/2015.	2013. évi CXXII. tv. 27. § (1) bek. a) pont <i>aa)</i> és <i>ab)</i> alpontja	Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., I) cikk, P) cikk, I. cikk (3) bek., XIII. cikk (1) bek., XXIV. cikk, XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 24. cikk (4) bek. B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek., XIII. cikk (1) bek., XIII. cikk (2) bek.	nincs
2015	III/00941/2015.	2013. évi CCXII. tv. 108. § (1) bek.; 1997. évi CXLI. tv. 94. § (5) bek.	Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., XII. cikk (1) bek., XXIV. cikk (1) bek.	nincs
2015	III/00867/2015.	2013. évi CXXII. tv.	Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	C) cikk (1) bek., 25. cikk	nincs
2015	III/00787/2015.	Kúria 2/2014. sz. PJE hat. rendelkező rész 1. pont, indokolás III/1. pont	Főv. Törvényszék	C) cikk (1) bek., 25. cikk	nincs
2015	III/00774/2015.	Kúria 2/2014. sz. PJE hat. rendelkező rész 1. pont, indokolás III/1. pont	Főv. Törvényszék	C) cikk (1) bek., 25. cikk	nincs
2015	III/00357/2015.	2011. évi CLXVII. tv. 11. § (1) és (2) bek.	Kúria	B) cikk (1) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2014	23/2015. (VII. 7.) AB hat.	2011. évi CCVI. tv.; 2957/2013. (VII. 29.) Korm. rend.	Főv. Közigazgatási és Munkügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., Q) cikk, Q) cikk (2) bek., T) cikk (3) bek., T) cikk (4) bek., VII. cikk, VII. cikk (1) bek., VII. cikk (2) bek., VII. cikk (3) bek., VII. cikk (4) bek., VII. cikk (5) bek., 24. cikk, 24. cikk (2) bek. f) pont, 24. cikk (3) bek., 24. cikk (3) bek. c) pont	isz. nemzetközi szerződésbe ütközik / a jogszabály az adott ügyben nem alkalmazható / bírói kezdeményezés visszautasítása
2014	18/2015. (VI. 15.) AB hat.	2003. évi C. tv. 96. § (4) bek., 163/F. §	Főv. Törvényszék	T) cikk (3) bek., I. cikk (3) bek., XIII. cikk, XIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	jogszabály alaptv.-ellenessége megállapítva / az adott ügyben és más hasonló folyó ügyekben való alkalmazási tilalom kimondása
2014	3089/2015. (V. 19.) AB hat.	2003. évi CXXVII. tv. 110. § (7) bek.	Miskolci Közigazgatási és Munkügyi Bíróság	XII. cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2014	3073/2015. (IV. 23.) AB hat.	267/2000. (XII. 26.) Korm. rend. 1. § (1) bek. a) pont	Főv. Közigazgatási és Munkügyi Bíróság	R) cikk (3) bek., U) cikk (9) bek., IV. cikk (4) bek., XV. cikk, XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XV. cikk (4) bek., 1. cikk (2) bek. c) pont, 8. cikk (3) bek. b) pont, 24. cikk (2) bek. b) pont, 37. cikk (4) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2014	8/2015. (IV. 17.) AB hat.	1978. évi IV. tv. 104. § (1) bek.; 2012. évi C. tv. 102. § (1) bek.	Pesti Központi Kerületi Bíróság	B) cikk, B) cikk (1) bek., Q) cikk (3) bek., T) cikk (3) bek., XII. cikk (1) bek., XV. cikk, XV. cikk (1) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk, XXVIII. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	alkotmányos követelmény megállapítása / indítvány elutasítása / visszautasítása
2014	3072/2015. (IV. 23.) AB hat.	1998. évi XIX. tv. 474. § (1) bek.	Főv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., R) cikk (1) bek., R) cikk (2) bek., R) cikk (3) bek., T) cikk (3) bek., I. cikk (1) bek., I. cikk (2) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk, XXVIII. cikk (1) bek., 26. cikk, 26. cikk (1) bek., 29. cikk, 29. cikk (1) bek., 29. cikk (2) bek. a) pont, 29. cikk (2) bek. b) pont, 29. cikk (2) bek. c) pont, 29. cikk (3) bek.	bírói kezdeményezést elutasítása / visszautasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2014	3058/2015. (III. 31.) AB végz.	4/2013. (II. 4.) NFM rend. 5. § (1) bek.	Debreceni Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróóság	B) cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2014	3052/2015. (III. 13.) AB végz.	1998. évi XIX. tv. 386. § (1) bek.	Pesti Központi Kerü- leti Bíróóság	B) cikk (1) bek., Q) cikk (3) bek., T) cikk (3) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2014	6/2015. (II. 25.) AB hat.	2007. évi II. tv. 76. § (1) bek.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróóság	B) cikk (1) bek., Q) cikk, Q) cikk (2) bek., Q) cikk (3) bek., R) cikk, T) cikk (3) bek., XIV. cikk (3) bek., XV. cikk (2) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 24. cikk (2) bek. c) pont, 24. cikk (2) bek. e) pont, 24. cikk (2) bek. f) pont, 24. cikk (3) bek., 24. cikk (3) bek. a) pont, 24. cikk (3) bek. e) pont	a jogszabály alaptv.-ellenessége megállapítva / adott ügyben törté- nő alkalmazási tilalom kimondására irányuló indítványt elutasítása
2014	3046/2015. (III. 2.) AB hat.	1993. évi XCIII. tv. 87. § 8) pont	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróóság	M) cikk (2) bek., R) cikk (2) bek., XV. cikk (1) bek., XVII. cikk (3) bek., XX. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2014	2/2015. (II. 2.) AB hat.	2014. évi XXXVIII. tv.	Föv. Írelőtábla	B) cikk (1) bek., C) cikk (1) bek., XXVI- II. cikk (1) bek., 25. cikk (1) bek., 26. cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2014	3025/2015. (II. 9.) AB hat.	2011. évi CLXVII. tv.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróóság	XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXVI- II. cikk (7) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2014	3013/2015. (I. 27.) AB végz.	1978. évi IV. tv. 47/A. § (1) bek. és (3) bek.; 2012. évi C. tv. 42. § és 44. § (1) bek.	Szegedi Írelőtábla	Q) cikk (2) bek., Q) cikk (3) bek.	nemzetközi szerződésbe ütközés megállapítására irányuló indítvány tárgyában az eljárás megszüntetése

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2014	36/2014. (XII. 18.) AB hat.	90/1996. (VI. 21.) Korm. rend.; 1973. évi 7. tvr.	Kúria	I. cikk (3) bek., XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	jsz. alaptv.-ellenessége megállapít- va / alkotmányos követelmény meg- állapítása / jogszabály alaptv.-elle- nességének, valamint nemzetközi szerződésbe ütközésének megál- lapítására, illetőleg a konkrét ügy- ben történő alkalmazási tilalmának elfrendelésére irányuló bírói kezde- ményezés elutasítása / jogszabály alaptv.-ellenessége megállapításá- nak elutasítása
2014	3001/2015. (I. 12.) AB hat.	2013. évi LXXXVII. tv. 8. § (4) bek. a) pont	Kecskeméti Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., II. cikk, XIII. cikk, XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XV. cikk (4) bek., XXIII. cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2014	34/2014. (XI. 14.) AB hat.	2014. évi XXXVIII. tv.	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., C) cikk (1) bek., M) cikk (1) bek., M) cikk (2) bek., Q) cikk (2) bek., XV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 26. cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2014	3298/2014. (XI. 11.) AB hat.	1994. évi LV. tv. 18/A. § (2) bek.	Kunszentmiklósi Járásbíróság	B) cikk (1) bek., M) cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2014	33/2014. (XI. 7.) AB hat.	114/2006. (V. 12.) Korm. rend.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., M) cikk (1) bek., M) cikk (2) bek., R) cikk, XII. cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 15. cikk (4) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 25. cikk (2) bek. b) pont, 26. cikk (1) bek., 28. cikk, Záró és vegyes rendelkezések 5. pont	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2014	32/2014. (XI. 3.) AB hat.	6/1996. (VII. 12.) IM rend. 137. § (1) bek.; 12/2010. (XI. 9.) KIM rend. 3. § (1) bek.	Föv. Törvényszék	E) cikk, Q) cikk, Q) cikk (2) bek., II. cikk, III. cikk, III. cikk (1) bek., 24. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 24. cikk (2) bek. e) pont, 24. cikk (2) bek. e) pont, 24. cikk (2) bek. f) pont, 24. cikk (3) bek., 24. cikk (3) bek. a) pont, 24. cikk (3) bek. c) pont	jogszabály nemzetközi szerződés- be és az Alaptv.-be ütközése megál- lapítva / bírói kezdeményezés visz- szautasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2014	3242/2014. (IX. 22.) AB végz.	2011. évi CXI. tv.; 1952. évi III. tv.	Pécsi ítélőtábla	XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2014	3216/2014. (IX. 22.) AB hat.	2011. évi CLXVII. tv.	Kúria	B) cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek.	adott ügyben történő alkalmazás kizárásának kérelme elutasítva
2014	3215/2014. (IX. 22.) AB hat.	1997. évi CLVII. tv. 32. § (1) bek.	Pesti Központi Kerületi Bíróság	XVIII. cikk (1) bek.	adott ügyben történő alkalmazás kizárásának kérelme elutasítva
2014	3197/2014. (VII. 15.) AB hat.	2009. évi XXXVII. tv. 8. § a)	Kúria	B) cikk (1) bek., XIII. cikk	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2014	3193/2014. (VII. 15.) AB végz.	2013. évi CXXXV. tv.	Föv. Törvényszék	B) cikk, M) cikk, Q) cikk, XII. cikk, XIII. cikk, XV. cikk, XXIV. cikk, XXVIII. cikk	bírói kezdeményezés visszautasítása
2014	3192/2014. (VII. 15.) AB hat.	2013. évi CXXXV. tv.	Veszprémi Törvényszék	B) cikk (1) bek., M) cikk (1) bek., VIII. cikk (2) bek., VIII. cikk (5) bek., XII. cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása / eljárás megszüntetése
2014	3191/2014. (VII. 15.) AB hat.	2011. évi CXI. tv. 61. § (8) bek.	Miskolci Közigazgatási és Munkatügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., R) cikk, 24. cikk (2) bek. b) pont, 26. cikk (1) bek., 28. cikk	bírói kezdeményezés elutasítása
2014	3183/2014. (VI. 27.) AB hat.	a 188/1999. (XII. 16.) Korm. rend.	Kúria	B) cikk (1) bek., XIX. cikk (1) bek., 15. cikk, 15. cikk (3) bek., 15. cikk (4) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2014	3175/2014. (VI. 18.) AB végz.	2011. évi CCIV. tv. 47. § (1) bek.	Pécsi Közigazgatási és Munkatügyi Bíróság	XV. cikk (1) bek., XV. cikk (4) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2014	3167/2014. (VI. 3.) AB hat.	5/2013. PJE 3. pont; 6/2013. PJE 4. pont	Föv. Törvényszék	25. cikk (3) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2014	3169/2014. (VI. 3.) AB végz.	1997. évi LXXXI. tv. 37. § (1) bek.	Budapest Környéki Közigazgatási és Munkatügyi Bíróság	XIII. cikk, XV. cikk (2) bek., XV. cikk (4) bek., XV. cikk (5) bek., XIX. cikk (4) bek.	jogszabály adott ügyben való alkalmazásának a kizárására irányuló indítvány visszautasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2014	3166/2014. (VI. 3.) AB végz.	2013. évi CXXXV. tv.	Veszprémi Törvényszék	B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek., VIII. cikk (2) bek., VIII. cikk (5) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek.	bírói kezdeményezés tárgyában indult eljárás megszüntetése
2014	3112/2014. (IV. 17.) AB végz.	1997. évi LXVI. tv. 33/A. §	Zalaegerszegi Törvényszék	XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2014	3111/2014. (IV. 17.) AB végz.	1997. évi LXVI. tv. 33/A. §	Zalaegerszegi Törvényszék	XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2014	10/2014. (IV. 4.) AB hat.	2003. évi C. tv. 96. § (4) bek., 163/F. §	Győri Járásbroság	B) cikk (1) bek.	jogszabály adott ügyben való alkalmazásának kizárása / jogszabály alaptv.-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozó indítvány visszautasítása
2014	III/01770/2014.	2014. évi XXXVIII. tv.	Főv. Ítéltábla	B) cikk (1) bek., C) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 25. cikk (1) bek., 26. cikk (1) bek.	nincs
2014	III/01748/2014.	2004. évi CXL. tv. 171. § (4) bek.; Tptv. 95/B. § (3) bek.	Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Biróság	B) cikk (1) bek.	nincs
2014	III/01729/2014.	2014. évi XXXVIII. tv.	Főv. Ítéltábla	B) cikk (1) bek., C) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 25. cikk (1) bek., 26. cikk (1) bek.	nincs
2014	III/01725/2014.	2014. évi XXXVIII. tv.	Főv. Ítéltábla	B) cikk (1) bek., C) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., 25. cikk (1) bek., 26. cikk (1) bek.	nincs
2014	III/01592/2014.	2014. évi XXXVIII. tv.	Főv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	nincs
2014	III/01591/2014.	2014. évi XXXVIII. tv.	Főv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2014	III/01306/2014.	114/2006. (V. 12.) Korm. rend.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., M) cikk, XII. cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVI- II. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 15. cikk (4) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	nincs
2014	III/01296/2014.	6/1996. (VII. 12.) IM rend. 137. § (1) bek.; 12/2010. (XI. 9.) KIM rend. 3. § (1) bek.	Föv. Törvényszék	III. cikk (1) bek.	nincs
2014	III/01295/2014.	6/1996. (VII. 12.) IM rend. 137. § (1) bek.; 12/2010. (XI. 9.) KIM rend. 3. § (1) bek.	Föv. Törvényszék	III. cikk (1) bek.	nincs
2014	III/01290/2014.	114/2006. (V. 12.) Korm. rend.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., M) cikk, XII. cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVI- II. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 15. cikk (4) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	nincs
2014	III/01283/2014.	114/2006. (V. 12.) Korm. rend.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., M) cikk, XII. cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVI- II. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 15. cikk (4) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	nincs
2014	III/01282/2014.	114/2006. (V. 12.) Korm. rend.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., M) cikk, XII. cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVI- II. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 15. cikk (4) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2014	III/01275/2014.	114/2006. (V. 12.) Korm. rend.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., M) cikk, XII. cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVI- II. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 15. cikk (4) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	nincs
2014	III/01274/2014.	114/2006. (V. 12.) Korm. rend.	Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., M) cikk, XII. cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVI- II. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., 15. cikk (4) bek., 25. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	nincs
2014	III/00737/2014.	2/2013. Büntető jog- egységi hat.	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., I. cikk (1) bek., I. cikk (2) bek., I. cikk (3) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., 28. cikk	nincs
2014	III/00716/2014.	2011. évi CLXXXIX. tv. 8. § (2) bek., 143. § (4) bek. d) pont	Kúria	B) cikk (1) bek., 25. cikk (2) bek. c) pont	nincs
2014	III/00401/2014.	2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.	Nyíregyházi Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., R) cikk (1) bek., R) cikk (2) bek., T) cikk (3) bek.	nincs
2014	III/00400/2014.	a 2012. évi V. tv. 3. § (5) bek.	Nyíregyházi Közigaz- gatási és Munkaügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., R) cikk (1) bek., R) cikk (2) bek., T) cikk (3) bek.	nincs
2014	III/00076/2014.	2013. évi CXXXV. tv.	Veszprémi Törvény- szék	VIII. cikk (2) és (5) bek., XIII. cikk (1) bek., M) cikk (1) bek., XII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) és (2) bek., B) cikk (1) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	nincs
2013	27/2014. (VII. 23.) AB hat.	2011. évi CCVI. tv. 34. § (1) bek.	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., VII. cikk (1)-(4) bek., XV. cikk (1)-(2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek.	jogszabály adott ügyben való alkal- mazásának kizárása / alkotmányos követelmény megállapítása / az eljárás megszüntetése

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2013	3168/2014. (VI. 3.) AB hat.	1991. évi XLIX. tv. 3. § (1) bek. a) pont	Győri Ítéletábla	I. cikk, II. cikk, VI. cikk, XXVIII. cikk	bírói kezdeményezés elutasítása
2013	16/2014. (V. 22.) AB hat.	2/2013. BJE hat.	Veszprémi Törvényszék	A. cikk (1) bek., Q. cikk (2) bek., I. cikk (1)–(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek. 32. cikk (2) bek.	bírói kezdeményezések elutasítása
2013	3120/2014. (IV. 24.) AB hat.	Tiszkeszi Község Önkormányzata Képviselő-testület 13/2012. (X. 19.) önk. rend.	Miskolci Közigazgatási és Munkügyi Bíróság		jogszabály az adott ügyben nem alkalmazható (alkalmazási tilalom megállapítása)
2013	12/2014. (IV. 10.) AB hat.	1992. XXXIII. tv. 37/B. § (3) bek. b) pont	Veszprémi Törvényszék	R) cikk, XIII. cikk (1) bek., XV. cikk, XV. cikk (1) bek.	jogszabály alaptv.-ellenessége megállapítva / az adott ügyben és más hasonló folyó ügyekben való alkalmazási tilalom kimondása / bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2013	6/2014. (II. 26.) AB hat.	2011. évi XLVI. tv.	Tatabányai Közigazgatási és Munkügyi Bíróság	B) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., T) cikk (3) bek., XIII. cikk, 24. cikk (2) bek. b) pont, 24. cikk (2) bek. c) pont, 24. cikk (2) bek. d) pont, 24. cikk (2) bek. e) pont, 24. cikk (2) bek. f) pont, 24. cikk (3) bek. c) pont, 24. cikk (4) bek., 37. cikk (4) bek.	jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközése megállapítva / az adott ügyben és más hasonló folyó ügyekben való alkalmazási tilalom kimondása / bírói kezdeményezés visszautasítása
2013	3011/2014. (II. 11.) AB hat.	58/2013. (II. 27.) Korm. rend. 62. § (5) bek.	Békéscsabai Járásbíróság	15. cikk (4) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2013	3012/2014. (II. 11.) AB végz.	1/1967. (IV. 28.) NIM rend. 1. § (3) bek.	Győri Járásbíróság	XIII. cikk	bírói kezdeményezés visszautasítása
2013	3009/2014. (I. 31.) AB végz.	1993. évi III. tv. 36. § (2) bek. e) pont	Salgótarjáni Közigazgatási és Munkügyi Bíróság	XIX. cikk (1) bek.	indítvány visszautasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2013	3229/2013. (XII. 21.) AB hat.	13/2012. (V. 23.) sz. önk. rend. 2. § (1) bek. b) pont, 2. § (3) bek. b) és c) pont, 2. § (8) bek. b) és c) pont	Miskolci Közigazga- tási és Munkaügyi Bírószág	B. cikk (1) bek., 32. cikk (1) bek., 32. cikk (2) bek.	jogszabály alaptv.-ellenességének megállapítása / adott ügyben történő alkalmazás kizárása
2013	3230/2013. (XII. 21.) AB végz.	1993. évi III. tv. 36. § (2) bek. e) pont	Salgótarjáni Közigaz- gatási és Munkaügyi Bírószág	XIX. cikk (1) bek.	birói kezdeményezés visszautasítása
2013	3231/2013. (XII. 21.) AB hat.	Kúria 1/2013. Bün- tető jogegységi hat.	Budaörsi Járásbí- rorság	B. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek.	birói kezdeményezés elutasítása
2013	3238/2013. (XII. 21.) AB végz.	2011. évi CXCV. tv. 190. § (2) bek.	Győri Közigazga- tási és Munkaügyi Bírószág	XXVIII. cikk (7) bek.	birói kezdeményezés visszautasítása
2013	3226/2013. (XII. 12.) AB végz.	1997. évi LXXVIII. tv. 53/E. §	Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bírószág	M. cikk (1) bek., M. cikk (2) bek.	birói kezdeményezés visszautasítása
2013	3200/2013. (X. 31.) AB hat.	2005. évi CLXXXI- II. tv.; 57/2009. (X. 20.) KHEM rend.	Főv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek., 24. cikk (2) bek., 28. cikk	birói kezdeményezés elutasítása
2013	28/2013. (X. 9.) AB hat.	2011. évi CLXXV. tv. 9. § (1) bek.	Balassagyarmati Tör- vényszék	B) cikk, B) cikk (1) bek., R) cikk, R) cikk (1) bek., R) cikk (3) bek., T) cikk (1) bek., 24. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 26. cikk (1) bek., 28. cikk	indítvány elutasítása
2013	3175/2013. (X. 9.) AB hat.	1988. évi I. tv. 15/C. § (1) és (2) bek. és 15/D. § (2) bek.	Szentendre Járásbí- rorság	M. cikk (2) bek., T. cikk (3) bek., XXXVI- II. cikk (7) bek.	birói kezdeményezés elutasítása
2013	3153/2013. (VII. 24.) AB hat.	1998. évi XIX. tv.	Mosonmagyaróvári Járásbírorság	24. cikk (2) bek. b) pont, 29. cikk, 29. cikk (1) bek.	indítványt elutasítása / vissza- sítása
2013	3136/2013. (VII. 2.) AB végz.	1994. évi LIII. tv. 137. §, 143. § (1) bek. c) pont	Szombathelyi Járás- bírorság	B) cikk (1) bek.	birói kezdeményezés visszautasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2013	3113/2013. (VI. 4.) AB hat.	1998. évi XIX. tv.	Mosonmagyaróvári Járásbíróság	24. cikk (2) bek. b) pont, 29. cikk, 29. cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2013	3112/2013. (VI. 4.) AB hat.	1998. évi XIX. tv.	Mosonmagyaróvári Járásbíróóság	24. cikk (2) bek. b) pont, 29. cikk, 29. cikk (1) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2013	III/01719/2013.	2/2013. BJE hat.	Tatabányai Törvény- szék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01666/2013.	2013. évi CXXXV. tv.	Veszprémi Törvény- szék	VIII. cikk (2) és (5) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk (1) és (2) bek., B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek.	nincs
2013	III/01639/2013.	2/2013. BJE hat.	Tatabányai Törvény- szék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01638/2013.	2/2013. BJE hat.	Tatabányai Törvény- szék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01634/2013.	2/2013. BJE hat.	Tatabányai Törvény- szék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01633/2013.	2/2013. BJE hat.	Tatabányai Törvény- szék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01563/2013.	2/2013. BJE hat.	Veszprémi Törvény- szék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01562/2013.	2/2013. BJE hat.	Veszprémi Törvény- szék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01561/2013.	2/2013. BJE hat.	Veszprémi Törvény- szék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2013	III/01560/2013.	2/2013. BJE hat.	Veszprémi Törvényszék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01559/2013.	2/2013. BJE hat.	Veszprémi Törvényszék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01551/2013.	2006. évi V. tv. 131/A. §	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01546/2013.	2/2013. BJE hat.	Veszprémi Törvényszék	A) cikk (1) bek., Q) cikk (2) bek., I. cikk (1)-(2) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/01542/2013.	2010. évi XC. tv. 10. §	Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	XIII. cikk	nincs
2013	III/00944/2013.	2006. évi V. tv. 131/A. §	nincs	B) cikk (1) bek.	nincs
2013	III/00914/2013.	2006. évi V. tv. 131/A. §	nincs	B) cikk (1) bek.	nincs
2013	III/00859/2013.	2011. évi CCVI. tv. 34. § (1) bek.	nincs	B) cikk (1) bek., VII. cikk (1)-(4) bek., XV. cikk (1)-(2) bek., XXIV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek.	nincs
2013	III/00854/2013.	1978. évi IV. tv. 85. § (4) bek.; 2012. évi C. tv. 81. § (4) bek.	Föv. Törvényszék	B) cikk (1) bek.	nincs
2012	3376/2012. (XII. 15.) AB hat.	1998. évi XIX. tv. 310. § (1) bek.	Pesti Központi Kerületi Bíróság	XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (3) bek.	indítvány elutasítása
2012	3378/2012. (XII. 15.) AB hat.	2003. évi CXXXVI. tv. 75. §	Föv. Törvényszék	B. cikk (1) bek., T. cikk (1)-(3) bek., XIII. cikk (1)-(4) bek.	indítvány elutasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	3371/2012. (XII. 15.) AB végz.	Budapest XV. kerü- let Rákospalota – Pestújhely – Újpalota Városrendezési és Építési Szabályza- táról szóló 31/2000. (VII. 1.) önk. rend. 31. § (2) bek. 4. sz. táblázat	Főv. Bíróság	B) cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek., XXI. cikk (1) bek., 32. cikk (3) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása és az indítványt a Kúriához áttetszi
2012	3342/2012. (XI. 19.) AB hat.	253/1997. (XII. 20.) Korm. rend. 35. § (8) bek.	Zalaegerszegi Tör- vényszék	XIII. cikk (1) bek., XX. cikk (1) bek., XX. cikk (2) bek.	indítvány elutasítása
2012	3302/2012. (XI. 12.) AB hat.	a 42/2008. (IV. 17.) AB hat.-tal megsem- misített 50/2006. (III. 14.) Korm. rend.	Nógrád Megyei Bíró- ság	24. cikk (2) bek. b) pont	indítvány elutasítása
2012	3301/2012. (XI. 12.) AB hat.	Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlés Szolnok város helyi parkolási rendjéről szóló 17/2001. (V. 24.) sz. önk. rend.	Szolnoki Városi Bíró- ság	B) cikk (1) bek., T) cikk (1) bek., T) cikk (2) bek., 32. cikk (1) bek. a) pont	alaptv.-ellenesség megállapítva, adott ügyben az alkalmazás kizárva
2012	3285/2012. (X. 12.) AB végz.	1952. évi III. tv. 102. § (1) bek.	Pesti Központi Kerü- leti Bíróság	B) cikk (1) bek., VI. cikk (2) bek.	az eljárás megszüntetése
2012	3269/2012. (X. 4.) AB hat.	1998. évi XIX. tv. 206. §, 206/A. §	Főv. Törvényszék	XV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk	indítvány elutasítása / visszauta- sítása
2012	3242/2012. (IX. 28.) AB hat.	1998. évi XIX. tv. 268. § (1) bek., 305. § (1) bek.	Pesti Központi Kerü- leti Bíróság	XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (3) bek.	indítvány elutasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	3116/2012. (VII. 26.) AB hat.	már nem hatályos 24/2009. (V. 11.) Főv. Kgy. rend.;; 30/2010. (VI. 4.) Főv. Kgy. rend.	Gödöllői Városi Bíróság	XII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek.	indítvány elutasítása / visszautasítása
2012	35/2012. (VII. 17.) AB hat.	a 29/2011. (IV. 7.) AB hat.-tal meg- semmisített 1992. évi XXIII. tv. 17. § (1) bek.	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság, Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság, Tatabányai Munkaügyi Bíróság, Szolnoki Munkaügyi Bíróság, Főv. Munkaügyi Bíróság	T) cikk, I. cikk (2) bek., I. cikk (3) bek., XII. cikk (1) bek., XII. cikk (2) bek., XVII. cikk (1) bek., XVII. cikk (3) bek., XXIII. cikk (8) bek., XXV. cikk, XXVIII. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	indítványok elutasítása
2012	34/2012. (VII. 17.) AB hat.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság Debreceni Munkaügyi Bíróság, Főv. Munkaügyi Bíróság, Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság, Szegedi Munkaügyi Bíróság, Szekszárdi Munkaügyi Bíróság, Szolnoki Munkaügyi Bíróság, Szolnoki Törvényszék	T) cikk, V. cikk, XII. cikk (1) bek., XII. cikk (2) bek., XV. cikk, XVII. cikk, XXVIII. cikk (7) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont, 28. cikk	indítványok elutasítása
2012	3148/2012. (VII. 26.) AB végz.	1997. évi CXLI. tv. 63. § (2) bek.	Szegedi Ítéltábla	I. cikk (1) és (2) bek., VI. cikk (1) bek., XIII. cikk (1) bek.	az eljárás megszüntetése
2012	3147/2012. (VII. 26.) AB hat.	1997. évi CXLI. tv. 63. § (2) bek.	Főv. Ítéltábla	24. cikk, 38. § (1)-(2) bek., 43. § (1)-(2)-(4) bek., 25. §	adott ügyben történő alkalmazás kizárása
2012	3192/2012. (VII. 26.) AB hat.	1988. évi I. tv. 9/D. § (3) bek., 9/D. § (3) bek.	Pesti Központi Kerületi Bíróság	M) cikk, M) cikk (1) bek., M) cikk (2) bek.	indítvány elutasítása

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	3141/2012. (VII. 26.) AB végz.	1/2007. Büntető jog- egységi hat. 1., II., IV. pont	Pest Megyei Bíróság	nincs	bírói kezdeményezés visszautasítása
2012	3140/2012. (VII. 26.) AB végz.	2011. évi XVI. tv.	Pesti Központi kerü- leti Bíróság	nincs	bírói kezdeményezés visszautasítása
2012	3139/2012. (VII. 26.) AB végz.	2003. évi CXXX. tv. 15. § (3) bek.	Főv. Bíróság	nincs	bírói kezdeményezés visszautasítása
2012	3039/2012. (VI. 21.) AB végz.	2003. évi CXXVI. tv. (1) bek. (már nem hatályos) b) pont	Főv. Bíróság	37. cikk (4) bek.	bírói kezdeményezés visszautasítása
2012	3013/2012. (VI. 21.) AB hat.	177/2009. (XII. 28.) FVM rend. 1. § d) pont	Zala Megyei Bíróság	24. cikk (2) bek. b) pont	indítvány elutasítása
2012	3032/2012. (VI. 21.) AB hat.	46/1997. (XII. 29.) KTM rend. (már nem hatályos) 4. § (2) bek. g) pont, 3. sz. melléklet c) pont	Zala Megyei Bíróság	37. cikk (4) bek.	bírói kezdeményezés elutasítása
2012	25/2012. (V. 18.) AB hat.	2006. évi LXV. tv. 1. § (6) bek.	Főv. Törvényszék	B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek., I. cikk (4) bek., II. cikk	jogszabály alaptv.-ellenességének megállapítása / adott ügyben és a főbbi folyamatban lévő ügyben tör- ténő alkalmazás kizárása
2012	3009/2012. (VI. 21.) AB hat.	2003. évi C. tv.	Pest Megyei Bíróság	M) cikk (2) bek., XIII. cikk (1) bek., XV. cikk, XV. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. b) pont	bírói kezdeményezés elutasítása / visszautasítása
2012	III/00507/2012.	a 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsemmi- sített 1992. évi XXI- II. tv. 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alapv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	III/00633/2012.	1992. évi XXIII. tv., az Alkotmánybíró- ság 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsem- misített 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01462/2012.	a 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsemmi- sített 1992. évi XXI- II. tv. 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01563/2012.	a 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsemmi- sített 1992. évi XXI- II. tv. 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02444/2012.	a 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsemmi- sített 1992. évi XXI- II. tv. 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02457/2012.	a 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsemmi- sített 1992. évi XXI- II. tv. 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02471/2012.	1992. évi XXIII. tv., az Alkotmánybíró- ság 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsem- misített 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02814/2012.	a 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsemmi- sített 1992. évi XXI- II. tv. 17. § (1) bek.	nincs	B) cikk (1) bek., II. cikk, XII. cikk, XXIII. cikk (8) bek., XXVIII. cikk (1) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	III/02920/2012.	a 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsemmisített 1992. évi XXI-II. tv. 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02921/2012.	1992. évi XXIII. tv., az Alkotmánybíróság 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsemmisített 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02955/2012.	a 29/211. (IV. 7.) AB hat.-tal megsemmisített 1992. évi XXI-II. tv. 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/03048/2012.	a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. tv. 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/03057/2012.	a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. tv. 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/03078/2012.	a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. tv. 17. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02024/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1)–(3) bek., II. cikk, V. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek. XXVIII. cikk (7) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	III/02059/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1)–(3) bek., II., XV., 28. cikk bek.	nincs
2012	III/00626/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	I.cikk (1)–(3) bek., II., XV., 28. cikk	nincs
2012	III/00627/2012.	2010. évi LVIII. tv., az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1)–(3) bek., II., XV., 28. cikk	nincs
2012	III/00628/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1)–(3) bek., II., XV., 28. cikk	nincs
2012	III/00629/2012.	2010. évi LVIII. tv., az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1)–(3) bek., II., XV., 28. cikk	nincs
2012	III/00630/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1)–(3) bek., II., XV., 28. cikk	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	III/00631/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/00632/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/00634/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1)–(3) bek., II., XV., 28. cikk (1)–(3) bek.	nincs
2012	III/00635/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1)–(3) bek., II., XV., 28. cikk bek.	nincs
2012	III/00636/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/00637/2012.	2010. évi LVIII. tv., az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	III/00638/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/00639/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/00640/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/00641/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/00642/2012.	2010. évi LVIII. tv., az Alkotmánybíró- ság 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsem- misített 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01448/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	III/01449/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01450/2012.	2010. évi LVIII. tv., az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 8. § (1) bek.	nincs	B) cikk (1) bek., I. cikk (1)-(3) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek. és XXVIII. cikk (7) bek.	nincs
2012	III/01451/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01452/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01453/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01454/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	III/01455/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01456/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01457/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	B) cikk (1) bek., I. cikk (1)–(3) bek., II. cikk, XV cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	nincs
2012	III/01460/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01461/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	B) cikk cikk (1) bek., I. cikk (1)–(3) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek. és XXVIII. cikk (7) bek.	nincs
2012	III/01464/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal meg- semmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	B) cikk (1) bek., I. cikk (1)–(3) bek., II. cikk, XV. cikk (1) bek., XXVIII. cikk (7) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	III/01562/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1)–(3) bek., II. cikk, V. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek., 28. cikk (7) bek.	nincs
2012	III/01564/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1)(3) bek., II. cikk, V. cikk (1) bek., XV. cikk (1) bek. és XXVIII. cikk (7) bek.	nincs
2012	III/01565/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	I. cikk (1) - (3) bek., II., XV., 28. cikk (7) bek.	nincs
2012	III/02209/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02210/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02533/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	B) cikk (1) bek., T) cikk (3) bek., II. cikk, XII. cikk (1)–(2) bek., XVII. cikk (1) és (3) bek., XXIII. cikk (8) bek. XXV. cikk, XXVIII. cikk (7) bek.	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	III/02567/2012.	2010. évi LVIII. tv., az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02907/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02908/2012.	2010. évi LVIII. tv., az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02922/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/02923/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01447/2012.	a 8/2011. (II. 18.) AB hat.-tal megsemmisített 2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs

Év	Határozatszám/ ügyszám	Tárgykör	Indítványozó	Alaptv. hivatkozott rendelkezései	Eredmény
2012	III/03049/2012.	2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/03077/2012.	2010. évi LVIII. tv. 8. § (1) bek.	nincs	nincs	nincs
2012	III/01459/2012.	2006. évi LXV. tv. 1. § (6) bek.	nincs	B. cikk (1) bek., II. cikk, XXVIII. cikk (7) bek.	nincs

2012 – bíróságok

Indítványozó	Gyakoriság	Sikeres megtámadás
Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság	2	0
Debreceni Munkaügyi Bíróság	1	0
Főv. Bíróság	3	3
Főv. Ítéletábla	1	1
Főv. Munkaügyi Bíróság	2	0
Főv. Törvényszék	3	1
Gödöllői Városi Bíróság	1	0
Nógrád Megyei Bíróság	1	0
Nyiregyházi Munkaügyi Bíróság	2	0
Pest Megyei Bíróság	2	0
Pesti Központi Kerületi Bíróság	5	0
Szegedi Ítéletábla	1	0
Szegedi Munkaügyi Bíróság	1	0
Szekszárdi Munkaügyi Bíróság	1	0
Szolnoki Munkaügyi Bíróság	2	0
Szolnoki Törvényszék	1	0
Szolnoki Városi Bíróság	1	1
Tatabányai Munkaügyi Bíróság	1	0
Zala Megyei Bíróság	2	0
Zalaegerszegi Törvényszék	1	0

2013 – bíróságok

Indítványozó	Gyakoriság	Sikeres megtámadás
Balassagyarmati Törvényszék	1	0
Békéscsabai Járásbíróság	1	0
Budaörsi Járásbíróság	1	0
Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	0
Főv. Törvényszék	2	1
Győri Ítéletábla	1	0
Győri Járásbíróság	1	0
Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	0
Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	2	2

Indítványozó	Gyakoriság	Sikeres megtámadás
Mosonmagyaróvári Járásbíróság	3	0
Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	2	0
Szentendrei Járásbíróság	1	0
Szombathelyi Járásbíróság	1	0
Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	1
Veszprémi Törvényszék	2	1

2014 – bíróságok

Indítványozó	Gyakoriság	Sikeres megtámadás
Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	0
Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	0
Föv. Ítéltábla	1	0
Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	6	2
Föv. Törvényszék	6	2
Győri Járásbíróság	1	1
Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	0
Kunszentmiklósi Járásbíróság	1	0
Kúria	4	1
Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	2	0
Pécsi Ítéltábla	1	0
Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	0
Pesti Központi Kerületi Bíróság	3	0
Szegedi Ítéltábla	1	0
Veszprémi Törvényszék	2	0
Zalaegerszegi Törvényszék	2	0

2015 – bíróságok

Indítványozó	Gyakoriság	Sikeres megtámadás
Budapest Környéki Törvényszék	2	0
Debreceni Ítéltábla	1	0
Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	2	1
Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	2	0
Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	5	2

Indítványozó	Gyakoriság	Sikeres megtámadás
Főv. Törvényszék	4	0
Győri Járásbíróság	1	0
Kecskeméti Járásbíróság	1	0
Körmendi Járásbíróság	1	0
Kúria	2	1
Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	1
Mohácsi Járásbíróság	1	0
Nyiregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	2	1
Pécsi Ítéltábla	1	1
Pécsi Törvényszék	1	0
Pesti Központi Kerületi Bíróság	3	0
Sport Állandó Választottbíróság	1	0
Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	0
Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	0
Zalaegerszegi Törvényszék	2	1

2016 – bíróságok

Indítványozó	Gyakoriság	Sikeres megtámadás
Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	1
Budapest Környéki Törvényszék	7	6
Budapesti II. és III. kerületi Bíróság	1	0
Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	0
Főv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	4	0
Főv. Törvényszék	3	1
Gödöllői Járásbíróság	1	0
Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	1
Nyiregyházi Törvényszék	1	1
Pápai Járásbíróság	1	0
Pesti Központi Kerületi Bíróság	1	0
Szegedi Járásbíróság	1	0
Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1	1

Összesített – bíróságok

Indítványozó	Gyakoriság
Balassagyarmati Törvényszék	1
Békéscsabai Járásbíróság	1
Budaörsi Járásbíróság	1
Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	3
Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság	1
Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság	1
Budapest Környéki Törvényszék	12
Budapesti II. és III. kerületi Bíróság	2
Debreceni Ítéltábla	1
Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	5
Debreceni Munkaügyi Bíróság	1
Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	2
Föv. Bíróság	3
Föv. Ítéltábla	5
Föv. Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	27
Föv. Munkaügyi Bíróság	2
Föv. Törvényszék	41
Gödöllői Járásbíróság	1
Gödöllői Városi Bíróság	1
Győri Ítéltábla	1
Győri Járásbíróság	31
Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1
Kecskeméti Járásbíróság	1
Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1
Komáromi Járásbíróság	2
Kunszentmiklósi Járásbíróság	1
Kúria	9
Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	6
Mohácsi Járásbíróság	1
Mosonmagyaróvári Járásbíróság	3
nincs	63
Nógrád Megyei Bíróság	1
Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	5

Indítványozó	Gyakoriság
Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság	2
Nyíregyházi Törvényszék	1
Pápai Járásbíróság	2
Pécsi Ítéltábla	3
Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1
Pécsi Törvényszék	1
Pest Megyei Bíróság	2
Pesti Központi Kerületi Bíróság	12
Ráckevei Járásbíróság	1
Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	2
Sport Állandó Választottbíróság	1
Szegedi Ítéltábla	2
Szegedi Járásbíróság	2
Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	2
Szegedi Munkaügyi Bíróság	1
Szekszárdi Munkaügyi Bíróság	1
Szentendrei Járásbíróság	1
Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	1
Szolnoki Munkaügyi Bíróság	2
Szolnoki Törvényszék	1
Szolnoki Városi Bíróság	1
Szombathelyi Járásbíróság	1
Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	4
Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	3
Tatabányai Munkaügyi Bíróság	1
Tatabányai Törvényszék	5
Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	2
Veszprémi Törvényszék	12
Zala Megyei Bíróság	2
Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	3
Zalaegerszegi Törvényszék	5

Támadott alaptörvényi rendelkezések

Támadott alaptörvényi rendelkezések	Gyakoriság
1. cikk (2) bek. a) pont	1
1. cikk (2) bek. b) pont	1
1. cikk (2) bek. c) pont	1
15. cikk	2
15. cikk (3) bek.	3
15. cikk (4) bek.	12
18. cikk (3) bek.	5
24. cikk	2
24. cikk (1) bek.	2
24. cikk (2) bek.	2
24. cikk (2) bek. b) pont	45
24. cikk (2) bek. c) pont	3
24. cikk (2) bek. d) pont	1
24. cikk (2) bek. e) pont	3
24. cikk (2) bek. f) pont	5
24. cikk (3) bek.	4
24. cikk (3) bek. a) pont	4
24. cikk (3) bek. c) pont	4
24. cikk (4) bek.	4
25. cikk	6
25. cikk (1) bek.	7
25. cikk (2) bek.	2
25. cikk (2) bek. b) pont	11
25. cikk (2) bek. c) pont	1
25. cikk (3) bek.	8
26. cikk	1
26. cikk (1) bek.	12
28. cikk	27
28. cikk (1) bek.	1
28. cikk (2) bek.	1
28. cikk (3) bek.	1
28. cikk (7) bek.	2
28. cikk bek.	2

Támadott alaptörvényi rendelkezések	Gyakoriság
29. cikk	5
29. cikk (1) bek.	4
29. cikk (2) bek. a) pont	1
29. cikk (2) bek. b) pont	1
29. cikk (2) bek. c) pont	1
29. cikk (3) bek.	1
31. cikk	1
32. cikk (1) bek.	2
32. cikk (1) bek. a) pont	2
32. cikk (1) bek. b) pont	2
32. cikk (1) bek. c) pont	1
32. cikk (1) bek. d) pont	1
32. cikk (1) bek. e) pont	1
32. cikk (1) bek. k) pont	2
32. cikk (2) bek.	3
32. cikk (3) bek.	4
34. cikk (1) bek.	2
34. cikk (4) bek.	6
38. cikk (1) bek.	1
38. cikk (2) bek.	1
39. cikk (2) bek.	1
41. cikk (5) bek.	2
43. cikk (1) bek.	1
43. cikk (2) bek.	1
43. cikk (4) bek.	1
B) cikk	8
8. cikk (3) bek. b) pont	1
A) cikk (1) bek.	12
B) cikk (1) bek.	125
C) cikk	1
C) cikk (1) bek.	12
C) cikk (3) bek.	1
E) cikk	1
E) cikk (2) bek.	1
E) cikk (3) bek.	1

Támadott alaptörvényi rendelkezések	Gyakoriság
I) cikk	1
I) cikk (3) bek.	3
I. cikk (1)–(3) bek.	13
I. cikk	1
I. cikk (1) bek.	4
I. cikk (1) és (2) bek.	13
I. cikk (2) bek.	6
I. cikk (3) bek.	49
I. cikk (4) bek.	3
I. cikk (1)–(3) bek.	3
II. cikk	41
III. cikk	1
III. cikk (1) bek.	4
IV. cikk (4) bek.	1
IX. cikk	1
L) cikk (1) bek.	1
M) cikk	9
M) cikk (1) bek.	8
M) cikk (2) bek.	7
M. cikk (1) bek.	1
M. cikk (2) bek.	2
N) cikk	1
N) cikk (1) bek.	1
N) cikk (2) bek.	1
nincs	44
O) cikk	2
P) cikk	2
P) cikk (1) bek.	3
P) cikk (2) bek.	2
Q) cikk	4
Q) cikk (1) bek.	1
Q) cikk (2) bek.	22
Q) cikk (3) bek.	6
Q) cikk (2) bek.	2
R) cikk	7

Támadott alaptörvényi rendelkezések	Gyakoriság
R) cikk (1) bek.	5
R) cikk (2) bek.	8
R) cikk (3) bek.	4
T) cikk	2
T) cikk (1) bek.	3
T) cikk (2) bek.	6
T) cikk (3) bek.	19
T) cikk (4) bek.	1
T) cikk (1)–(3) bek.	1
T) cikk (3) bek.	1
U) cikk (9) bek.	1
V. cikk	1
V. cikk (1) bek.	3
VI. cikk	4
VI. cikk (1) bek.	34
VI. cikk (2) bek.	35
VI. cikk (3) bek.	31
VI.cikk (1) bek.	1
VII. cikk	2
VII. cikk (1) bek.	1
VII. cikk (1)–(4) bek.	2
VII. cikk (2) bek.	1
VII. cikk (3) bek.	1
VII. cikk (4) bek.	1
VII. cikk (5) bek.	1
VIII. cikk (2) bek.	2
VIII. cikk (2) és (5) bek.	2
VIII. cikk (5) bek.	2
X. cikk	1
XII. cikk	2
XII. cikk (1)–(2) bek.	1
XII. cikk (1) bek.	18
XII. cikk (2) bek.	3
XII. cikk	1
XIII. cikk	12

Támadott alaptörvényi rendelkezések	Gyakoriság
XIII. cikk (1) bek.	36
XIII. cikk (1)–(4) bek.	1
XIII. cikk (2) bek.	4
XIV. cikk (3) bek.	1
XIX. cikk	1
XIX. cikk (1) bek.	5
XIX. cikk (4) bek.	3
XV cikk (1) bek.	1
XV. cikk	15
XV. cikk (1) bek.	50
XV. cikk (1) és (2) bek.	4
XV. cikk (2) bek.	27
XV. cikk (4) bek.	6
XV. cikk (5) bek.	2
XVII. cikk	1
XVII. cikk (1) bek.	1
XVII. cikk (1) és (3) bek.	1
XVII. cikk (3) bek.	2
XVIII. cikk (1) bek.	1
XX. cikk (1) bek.	2
XX. cikk (2) bek.	1
XXI. cikk (1) bek.	1
XXIII. cikk (1) bek.	3
XXIII. cikk (8) bek.	3
XXIV. cikk	7
XXIV. cikk (1) bek.	31
XXV. cikk	2
XXVI. cikk	1
XXVII. cikk	2
XXVIII. cikk	7
XXVIII. cikk (1) bek.	47
XXVIII. cikk (3) bek.	5
XXVIII. cikk (4) bek.	1
XXVIII. cikk (7) bek.	43
XXXVIII. cikk (7) bek.	1

Támadott alaptörvényi rendelkezések	Gyakoriság
Záró és vegyes rendelkezések 19. pont (5) bek.	1
Záró és vegyes rendelkezések 5. pont	4

Leggyakrabban támadott alaptörvényi rendelkezések

Leggyakrabban támadott rendelkezések	Gyakoriság
B) cikk (1) bek.	125
XV. cikk (1) bek.	50
I. cikk (3) bek.	49
XXVIII. cikk (1) bek.	47
XXVIII. cikk (7) bek.	43
24. cikk (2) bek. b) pont	45
II. cikk	41
XIII. cikk (1) bek.	36
VI. cikk (2) bek.	35
VI. cikk (1) bek.	34
VI. cikk (3) bek.	31
XXIV. cikk (1) bek.	31
XV. cikk (2) bek.	27
28. cikk	27
Q) cikk (2) bek.	22
T) cikk (3) bek.	19
XII. cikk (1) bek.	18
XV. cikk	15
I. cikk (1) és (2) bek.	13
I. cikk (1)–(3) bek.	13
XIII. cikk	12
C) cikk (1) bek.	12
A) cikk (1) bek.	12
26. cikk (1) bek.	12
15. cikk (4) bek.	12
25. cikk (2) bek. b) pont	11

Ügyek jellege

Évszám	Ügy típusa	Darab	Nincs határozat/végzés
2016			
	Közigazgatási jog	11	8
	Pénzügy (bankjog)	2	11
	Földügy, agrárjog	4	
	Szociális vonatkozású ügy	2	1
	Büntetőjog	3	4
	Polgári jog		1
	Polgári eljárásjog	1	1
	Szerencsejáték		5
	Állatvédelem		1
	Társasági jog		1
2015			
	Állampolgárság	1	
	Adatkezelés	4	
	Pénzügyi jog (adó jog)	4	
	Szociális vonatkozású ügy	4	1
	Közigazgatási jog	5	2
	Büntetőjog	2	
	Társasági jog	3	
	Egyház	1	
	Polgári jog	1	
	Földügy, agrárjog	4	9
	Sport	1	
	Devizahitel	1	2
	Szerencsejáték	1	23
2014			
	Egyház	1	
	Közigazgatási jog	7	8
	Pénzügyi jog (adó jog)	7	6
	Büntetőjog	5	3
	Állampolgárság	1	
	Munkajog	1	2
	Szociális vonatkozású ügy	3	

Évszám	Ügy típusa	Darab	Nincs határozat/végzés
	Diplomáciai mentesség	1	
	Adatkezelés	1	
	Földügy, agrárjog	2	
	Oktatás	2	
	Devizahitel	1	
2013			
	Egyház	1	1
	Társasági jog	1	4
	Büntetőjog	4	12
	Közigazgatási jog	7	
	Pénzügyi jog	1	1
	Szociális vonatkozású ügy	4	
	Egyesületi jog	1	
2012			
	Büntetőjog	4	
	Pénzügyi jog	2	
	Közigazgatási jog	11	61
	Polgári eljárásjog	1	
	Információgyűjtés	1	
	Tömegosztatás	1	
	Államháztartás	1	1
	Elektronikus hírközlés	1	

Az eredeti megjelenés helye:

Az Alaptörvény érvényesülése a bírói gyakorlatban IV.

A bírói kezdeményezések gyakorlati tapasztalata

(Budapest: HVG-ORAC 2019) 237–318.